

Vogelvrienden Krimpen a/d IJssel

Onze Vogels

NUMMER 11 | NOVEMBER | 2022

Nederlandse Bond
van Vogelliefhebbers

Een groen dak isoleert...

© Fred Panjer

Ik houd mijn vogels al jarenlang in een garage. Een degelijk gebouwde ruimte met spouwmuren en een geïsoleerd dak met daarop grind. In de winter een beetje bijstoken om de ruimte vorstvrij te houden en in de zomer tijdens tropische dagen maar hopen dat die weer snel voorbijgaan. De temperatuur loopt dan op tot ongekende hoogten, zowel voor de vogels als voor mij geen ideale situatie.

Tot vorig jaar mijn zoon en zijn burens besloten om sedumdaken op hun garages aan te brengen. Nieuwsgierig als ik ben, wilde ik daar van alles van weten. Links en rechts informatie ingewonnen en toen viel bij mij het kwartje (of een euromunt die ongeveer hetzelfde waard is)! Waarom zou ik dat op mijn vogelhok ook niet doen? Isolierend in de winter, een paar graden minder koud, dus minder bij te stoken. Isolierend in de zomer, een paar graden minder warm, dus minder vaak tropische omstandigheden. Maar bovendien ook positief bijdragend aan het klimaat. Het sedumdak absorbeert het regenwater, houdt het dus langer vast. Het heeft ook buiten een temperatuurdempend effect en is goed voor de biodiversiteit, er komen veel insecten op af. Ook wordt de dakbedekking zelf minder blootgesteld aan klimaatinvloeden en gaat daardoor veel langer mee.

Al snel heb ik besloten om op mijn vo-

gelverblijf een sedumdak aan te brengen. Als eerste actie heb ik de technische staat van mijn oude dak laten inspecteren. Een sedumdak weegt nogal wat en de draagkracht van de dakconstructie moet uiteraard voldoende zijn. Dat bleek helaas niet het geval. Het oude dak bleek echt aan vervanging toe te zijn, ook al had ik er geen sedum op willen aanbrengen. Even slikken, nieuw dak erop en aan de slag met de sedumbepanting. De gemeente en het waterschap bleken de aanleg ervan te subsidiëren, dat was mooi meegenomen. De subsidievoorwaarden zijn per gemeente weer anders. Mocht u ook overwegen een sedumdak aan te brengen, informeer dan vooraf even bij uw gemeente. Met twee zoons en mijn vrouw een middag aan de slag en het dak was compleet ingericht.

Het sedumdak ligt er nu ruim een half jaar en ik ben er erg blij mee. Ik heb er eigenlijk gewoon een mooi stuk tuin bijgekregen. In plaats van grind ligt er nu een mooie plantentuin met steeds wisselende kleuren. Heel veel bijen doen zich tegoed aan de bloemen en veel vogels (vooral huismussen) weten er in de broedtijd

de nodige insecten te vangen om aan hun jongen te voeren. Jammer blijft natuurlijk, dat je al dit moois niet vanaf de begane grond kunt zien, maar vanuit mijn "werk"-kamer geniet ik er bijna dagelijks van. De voordelen in de vogelruimte heb ik in dat half jaar nog nauwelijks kunnen meten, maar ik ben ervan overtuigd, dat ik dat op een iets langere termijn zeker zal gaan doen. Op bijgaande foto's, genomen vanuit mijn "werk"-kamer, ziet u de situatie "voor" en "na".

Heel veel vogelliefhebbers houden hun vogels op een vergelijkbare wijze als ik. In de tuin, in een schuur of garage. Hopelijk heb ik u met dit artikel op een idee gebracht. Mocht het dak van uw vogelverblijf er technisch geschikt voor zijn, dan is het aanbrengen van sedum een in meerdere opzichten verantwoorde wijze om het klimaat, niet alleen bij uw vogels, te bevorderen!

Vogelliefhebbers in Nederland

Goed nieuws over 'DE VOGELWERELD' A.O.B.

Steeds meer Nederlandse liefhebbers willen een abonnement op het tijdschrift 'De Vogelwereld' van A.O.B. Speciaal voor die mensen heeft het bestuur een speciale regeling uitgewerkt. Nederlandse liefhebbers kunnen voortaan door slechts 37 euro te storten op het rekeningnummer BE05 7390 1147 2875 – BIC GEBA BE BB een jaar lang ons tijdschrift ontvangen.

Gelieve naam en volledig adres te vermelden bij de betaling.

'De Vogelwereld' verschijnt 11x per jaar.

9x op 48 blz. A4 en 2x op 64 blz. A4

Uw kan een gratis proefnummer downloaden van www.aobbel.be

M. 06-51145525

INFO@VOLIEREBOUWSAMAN.NL | WWW.VOLIEREBOUWSAMAN.NL

Voor al uw vogelbenodigdheden

WIM VAN DE LUSTGRAAF

www.wimvandelustgraaf.nl

INHOUD

In deze uitgave

Agapornis nigrigenis -
zwartwangdwergpapegaai 5

Ervaringen met het
Antillendikbekje, deel 1 8

Bezoek aan
vogelbond Brazilië, deel 2 12

IJsvogel 15

In de keuken van...
Martin de Looft uit Zeeland 16

20 Karl Reich & Hans Duncker,
pioniers in het onderzoek
naar vererving bij siervogels

22 De molinettispreeuw van
Koninklijke Burgers' Zoo

25 Geslaagde kweek met
de molinettispreeuw

27 De ontwikkeling van
de Agaat Kleurkanarie, deel 2

31 Mondial 2023 Napels

En verder

- 4 Column voorzitter
- 30 Column keurmeester
- 32 Bondsmededelingen
- 34 NBvV Info
- 34 Colofon
- 35 Kalendervogel

Coverfoto:
Indigovink
(Passerina cyanea)
© Shutterstock

TT seizoen 2022

Hebt u er ook zo'n zin in? Weer naar een show! Wanneer u dit leest zijn de eerste shows in oktober hopelijk goed gegaan en de eerste tentoonstellingen geweest.

Albert Zomer, voorzitter

Het is eind september. De vogels ontwikkelen zich goed. Binnen fladderen nog wat veren, van vogels in de laatste fase van de rui. Het gaat de goede kant op en er zitten prachtige vogels bij. Als ze in conditie blijven dan gaan er zeker naar de tentoonstelling. Eerst naar de afdeling, het district, de NK en dan de COM.

Gaat corona of vogelgriep roet in het eten gooien? Ik weet het niet. Ik kan niet in een glazen bol kijken. Ik weet alleen dat ik uitkijk naar al die prachtige shows en hoop dat ze door zullen gaan. Ik krijg hier privé berichten over welke ik meestal beantwoord. Misschien moet ik dat niet doen, want wanneer ik het gewenste antwoord niet heb, dan neemt men mij dat kwalijk. Meer dan eens kwam de vraag waar de Nederlandse Kampioenschappen gehouden worden in de toekomst. Hoewel via diverse informatiekanalen duidelijk is gemaakt dat wij dat nog niet weten, blijft deze vraag terugkomen. De NK commissie

is hier nog steeds druk mee bezig. Als wij zeker weten waar, dan weet u het zo spoedig mogelijk hierna. Wat we nog niet weten, kunnen wij niet mededelen. Simpel toch? Eerst gaan wij in januari 2023 nog eenmaal naar de IJsselhallen te Zwolle. Ik zie er naar uit. U doet toch ook mee?

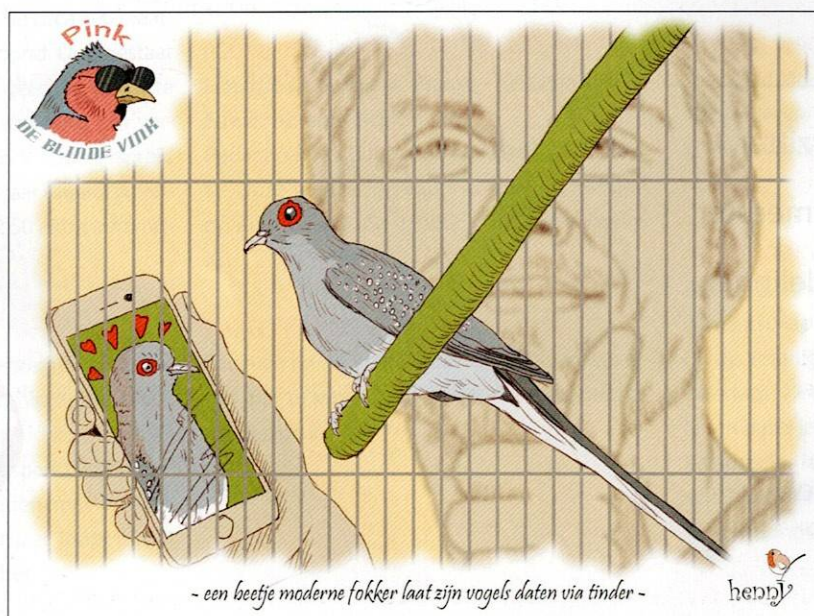
Helaas valt een vragensteller wat betreft de locatie na 2023 telkens in herhaling en geeft aan dat de leden er recht op hebben dit te vernemen en dat het Hoofdbestuur de locatie al lang weet! Er is voor het Hoofdbestuur echter geen enkele reden om een locatie, als die al bekend zou zijn, te verzwijgen. Op mijn vraag te stoppen met deze onzin krijg ik direct bericht dat hij dan maar bedankt als lid van de NBvV. Ik bemerk, omdat ik terug wil berichten, dat ik direct daarop geblokkeerd ben. Even later verschijnt er op facebook een onjuiste mededeling met betrekking tot dit voorval. Ja, zo gaat dat tegenwoordig!

Ik zou zeggen, wat betreft de mededeling om te bedanken: "Be my guest"! Leden die zonder enige aanleiding en reden mij of andere bestuurders in de organisatie lastig vallen, en vervolgens gaan dreigen kunnen wij binnen onze organisatie missen als kiespijn. Ga ergens anders lopen zieken of bied je excuus aan wanneer je

even met het verkeerde been uit bed bent gestapt en het zo niet bedoelde.

Mag je niets zeggen, geen ideeën brengen, hebben leden geen inspraak? Jazeker wel! Er zijn mogelijkheden genoeg om dit te doen: via je afdeling, het district, het bondsbureau! Niet via achterbakse privé berichten. Binnen de NBvV gaan wij, onderling, met respect met elkaar om! Wij beledigen elkaar niet en vallen elkaar niet lastig. Is dat teveel gevraagd? Ook jezelf bedienen met pseudoniemen op facebook is schijnbaar in de mode. Niet doen!!!

Ik denk dat het tijd is om elkaar te ontmoeten op tentoonstellingen, zodat wij het weer over vogels kunnen hebben, want vogels geven rust en blijdschap. Ik hoop dat een nieuwe locatie snel gevonden is. Ik denk dat het dan weer wat plezieriger gaat worden. Ik hoop u allen ergens in gezondheid op een show te zien. Hopelijk tot ziens op één van deze shows en doet u mee? Dan succes!

Agapornis nigrigenis - zwartwangdwergpapegaai

© Adri van Kooten

De agapornis nigrigenis is één van de negen soorten agaporniden die we onderscheiden. Samen met de agapornis roseicollis, agapornis personatus, agapornis fischeri en agapornis lilianae behoort de agapornis nigrigenis tot de groep van agaporniden die gekenmerkt wordt door het ontbreken van geslachtsdimorfisme (man en pop zien er hetzelfde uit). Ook hebben de meeste van deze soorten een witte onbevederde ring rond de ogen. Alleen de agapornis roseicollis heeft deze witte oogring niet.

Kenmerken

Formaat: 13,5 cm. Ringmaat: 4 mm.

Man en pop: er is geen uiterlijk verschil. Jongen: deze lijken op de ouders maar zijn over het geheel fletser van kleur. De ogen zijn lichtbruin en op de bovensnavel bevindt zich een zwarte vlek.

Herkomst, leefwijze en status

Het verspreidingsgebied van de Agapornis nigrigenis ligt in Zuidwest Zambia. Het woongebied is relatief klein, het omvat niet meer dan ongeveer 2.500 km². In dit gebied bewoont deze soort met loofhout begroeide dalen tussen de Zambesirivier in het zuiden en de Kafuerivier in het noorden. Een studie uit 1974 over hun verspreidingsgebied leert dat ze het meest te vinden zijn in de bosstroken langs de Zambesirivier. Deze zijn slechts enkele meters breed en gaan over in droog grasland met hier en daar wat boomgroepen. In dit gebied voeden ze zich in hoofdzaak met allerlei zaden, vruchten, bessen en bladknoppen. De vogels leven hier in kolonieverband. Ze houden van water. In hun leefgebied trekken ze daar dan ook meerdere malen per dag heen om te baden.

Status: kwetsbaar. De dalende populatie wordt geschat op 3.500 tot 15.000 exemplaren (BirdLife International 2011).

Voeding

Als voeding kan een zaadmengsel voor agaporniden worden verstrekt. Dit dient te worden aangevuld met een mengsel van 50% eivoer en 50% universeelvoer. Verder is het van belang dagelijks kiemzaad, fruit en groenvoer te geven. Voor een goede opname van het mengsel van eivoer/universeelvoer kan dit met het kiemzaad worden vermengd. De verhouding tussen het zaad en het gewekte kiemzaad/ eivoer/universeelvoermengsel dient ongeveer één op één te zijn. Verder moeten de vogels de beschikking hebben over scherpe maagkiesel en oesterschel-

pengrit. Drinkwater dient dagelijks te worden verversd. Uit eigen ervaring weet ik dat ze graag van versgeplukte gras- en onkruidzaden eten.

Huisvesting

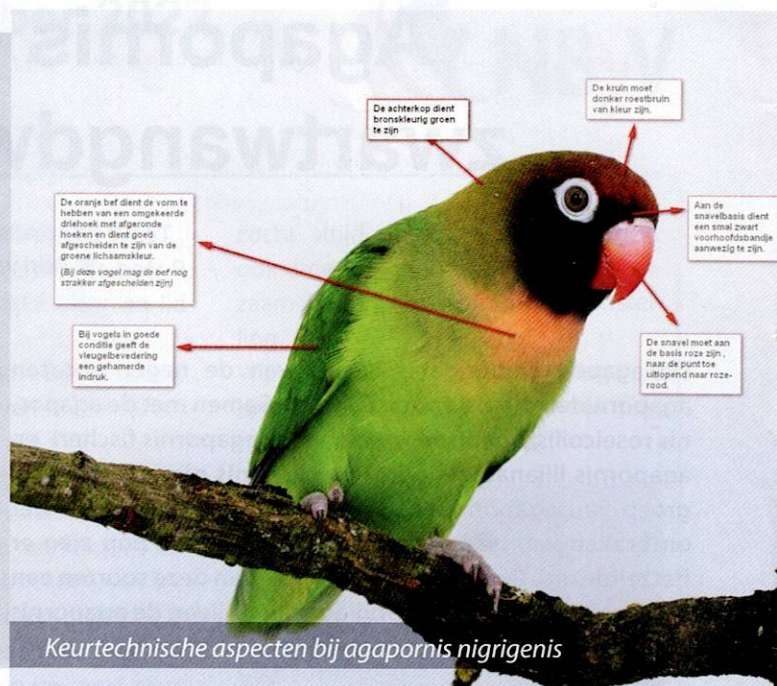
Nigrigenissen kunnen paarsgewijs in broedkooien met een afmeting van minstens 100 x 50 x 50 cm (l x h x d) worden gehuisvest. Bij het onderbrengen van meerdere vogels in een volière is het van belang dat deze voldoende groot is. Bij het in kolonieverband houden breken namelijk regelmatig vechtpartijen uit waarbij de tere tenen het dan moeten ontgelden. Bij huisvesting in een volière dient ongeveer 1 m³ vrije ruimte per twee vogels te worden aangehouden. In een volière van 3 x 1 x 2 m (l x b x h) zou dan ruimte zijn voor zes paartjes. In verband met de knaaglust verdient een volière van metaal, bijvoorbeeld ijzer of aluminium, de voorkeur. Verder is het belangrijk dat er voor de verschillende paartjes ruim voldoende nestblokken beschikbaar zijn en dat die allemaal op dezelfde hoogte hangen. Vanwege de gevoeligheid voor teenbevrozingen dient een volière altijd een tocht- en vorstvrij nachtverblijf te bezitten en moeten er altijd ruim voldoende (slaap) nestkasten hangen.

Kweek

Veel ervaren kwekers gebruiken bij het samenstellen van kweek-

EF Misty, © Piet Ooijen

Keurtechnische aspecten bij agapornis nigrigenis

paren als leidraad voor de geslachtsbepaling de vorm en de ruimte tussen de schaambeentjes. Die van de mannen voelen in het algemeen scherper aan dan die van de poppen en ook staan deze bij de mannen vaak dicht bij elkaar. Voor deze methode is echter veel ervaring nodig en dan nóg zijn vergissingen niet uitgesloten. Een ander methode om achter het geslacht van de vogels te komen is om in de volière een ruime hoeveelheid nestkasten op te hangen en vervolgens 's avonds, als de gevormde paartjes in een nestblok zijn gekropen, deze af te sluiten. Vervolgens kunnen op eenvoudige wijze de ringnummers of andere kenmerken worden genoteerd. Zowel horizontale als verticale

15 x 15 cm hebben en een hoogte van 25 cm. De invliegopening moet 5 cm in doorsnee te zijn. Als nestmateriaal kan een dun laagje houtsnippers of houtzaagsel worden aangebracht. Verder dienen (wilgen) twijgen en (wilgen) takken met een lengte van 15 tot 20 cm te worden verstrekt. De vogels verwijderen de schors en gebruiken deze als nestmateriaal. De pop bouwt in een tijdbestek van drie tot vier dagen een komvormig nest waarin ze om de andere dag een ei legt tot een totaal van vier of vijf. Na het tweede begint ze meestal te broeden. De man is in die periode steeds in de nabijheid te vinden en voert haar regelmatig op het nest. De eieren komen na ca. 23 dagen uit. Na de achtste dag kunnen ze worden geringd. Ze vliegen na ongeveer zes weken uit en worden dan nog zo'n twee weken door de ouders gevoerd alvorens ze zelfstandig zijn. Als het zover is, is het verstandig ze apart te zetten. De ouders kunnen dan ongestoord met het tweede legsel beginnen. Het verdient aanbeveling de vogels niet meer dan twee legfels te laten grootbrengen.

De Agapornis nigrigenis als tentoonstellingsvogel

Bij de keuring zal de keurmeester allereerst kijken naar de conditie van de vogel. Een vogel die niet in conditie is hoort niet thuis op een tentoonstelling. Verder ligt de nadruk bij de keuring van deze vogels op de kleuregaliteit. Bij een juiste conditie en kleuregaliteit zien we vaak dat de vleugeldeken een iets gehamerde indruk geven. De veren mogen geen zwarte vlekjes of streepjes laten zien. Dit fenomeen wordt vaak gezien bij veren die enigszins zijn afgesleten en of bij veren die aangetast zijn door vedermijt. Bij de wildkleur vogels dient het voorhoofd roestbruin van kleur te zijn met aan de snavelbasis een smal zwart voorhoofdsbandje. De kruin moet donker roestbruin zijn en naar het achterhoofd toe over gaan in bronsgroen. De snavel dient aan de basis roze te zijn en naar de punt toe over te gaan in rozerood. De washuid van de oogring dient wit te zijn en niet beschadigd. Als we naar de tekening van de vogel kijken dan moet

Jonge vogels

deze egaal en symmetrisch zijn. De oranje bef (bovenborstvlak) dient de vorm te hebben van een omgekeerde driehoek met afgeronde hoeken en goed afgescheiden te zijn van de groene lichaamskleur.

Verder is het van belang om bij de aanschaf van deze soort er goed op te letten of er geen transmutatie heeft plaatsgevonden. Niet-raszuivere vogels laten vaak een grijsviolet bewaasde stuit zien (de stuit dient groen te zijn) en een afwijkende grootte en vorm van de oranje bef.

Bijzonderheden

Omdat deze vogels in hun natuurlijke leefomgeving veelvuldig baden, is het belangrijk dat de kwekers hier rekening mee houden. Zorg er daarom voor dat ze in de broedkooi of de volière steeds kunnen beschikken over vers badwater. Ook het verstrekken van verse takken is in dit kader van belang. Als de vogels 's winters buiten worden gehouden dienen ze de beschikking te hebben over een nestkast omdat ze zeer gevoelig zijn voor teenbevrozingen.

Kolonie vogels in Weltvogelpark Walsrode,
© Simon Bruslund

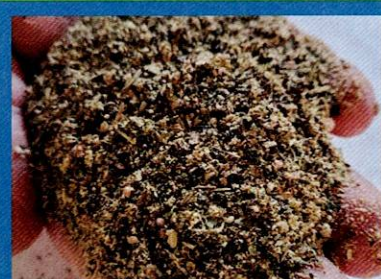

Dutchy's®
Roofmijten ter voorkoming en
bestrijding van bloedmijten in
dierenverblijven

Refona, bestrijdt en beschermt biologisch

Voor meer informatie en/of bestellen: www.refona.nl | info@refona.nl | (0593) 37 00 35

Bio Kruidenmix Gold

Brengt uw vogels in goede broedconditie en zorgt voor een goede weerstand. Krachtige kruidenmix voor vogels, duiven en pluimvee. Bekend van de top-vogelkweker Arjan de Krey.

Ervaringen met het Antillendikbekje, deel1

(*Loxigilla noctis*)

© Horst Mayer

Antillen dikbekjes worden in Europa slechts mondjesmaat gehouden. Met m'n meer dan vijf jaar ervaring met deze interessante vogels ben ik eigenlijk een beetje verbaasd aangezien ik de vogels heb mogen ervaren als robuust en lang levend. Volgens mijn eigen ervaringen zijn Antillen dikbekjes bovendien eenvoudig te houden en gemakkelijk wat voeding betreft. Wat de kweek betreft heb ik ondertussen een succesvolle methode uitgedokterd die vorig jaar (2021) resulteerde in tien zonder problemen grootgebrachte jongen.

Naam

Lesser Antillean Bullfinch (GB)

Verbreiding

Het Antillen dikbekje bewoont diverse eilanden van de kleine Antillen en bovendien de St. Kitts en Nevis eilanden in het oostelijke gebied van de Caraïben. Afhankelijk van welke ondersoort het betreft zijn de vogels 14 tot 15.5 cm groot.

Systematiek

vroeger werden er negen ondersoorten onderscheiden (Dickinson, 2003 en Wolters, 1975-82). In de huidige Systematiek (zie bijvoorbeeld op Internet bij de "IOC World Bird List", Version 11.2 van 15.7.2021) onderscheidt men bij de *Loxigilla noctis* nog acht ondersoorten.

Levenswijze

Antillen dikbekjes komen zowel voor in regenwouden alsook in droge wouden

en mangroven. Als cultuurvolgers hebben ze ook menselijke nederzettingen, oostplantages, parken en tuinen als leefgebied gevonden. In deze streken komen ze vrij veelvuldig voor.

Volgens de rode lijst van de IUCN (International Union for Conservation of Nature) wordt de soort geklasseerd als LC (Least Concern = niet bedreigd).

In de natuur is de voeding heel gevarieerd. Naast allerlei soorten zaden eten ze graag vruchten, bessen, nectar en insecten. De voeding wordt met name verzameld in bomen en in struiken, maar ook op de bodem. Ook hebben de vogels inmiddels geleerd om in de nabijheid van mensen (bijvoorbeeld bij restaurants) naar iets eetbaars te zoeken.

Tijdens het broedseizoen, dat praktisch het hele jaar omvat, leven Antillen dikbekjes monogaam. Dan is ook vaker het zachte onbeduidende gezang van de mannetjes te horen. Dat gezang bestaat uit verschillende achter elkaar voorgedragen hoge en langgerekte tonen. Tijdens de balts strekt het mannetje de snavel naar boven zodat de rode keelvlak duidelijker te zien is.

De nesten worden in struiken en bomen gebouwd op een hoogte van een tot vijf meter. Ze hebben een ronde vorm met aan de zijkant een ingangsoopening. Als nestmaterialen worden dunne twijgen, plantenvezels, gras en droge bladeren gebruikt. Het legsel bestaat uit twee tot vier blauwachtig witte eieren met lichtbruine vlekken en puntjes. Alleen het popje bebroedt de eitjes. De jongen komen na ongeveer veertien dagen uit en na zo'n

Kweekman, vijf jaar oud

tweeëneenhalve week verlaten ze al het nest.

Huisvesting

Antillen dikbekjes kunnen zowel in volières als ruime vluchtkooien gehuisvest worden. Omdat ze weinig gevoelig voor koude zijn kan men ze tot het eind van het jaar in de buitenvolière huisvesten. Ze kunnen temperaturen tot zo'n 8 graden Celsius goed verdragen. Wanneer het kouder wordt moet men de vogels echter in een licht verwarmde binnenruimte onderbrengen. Bij de huisvesting moet u er rekening mee houden dat volwassen Antillen dikbekjes onder elkaar best agres-

sief kunnen zijn, met name de mannetjes. Zelf plaats ik dan ook nooit twee of meer op kleur zijnde mannen bij elkaar.

Jonge vogels kun je echter altijd met meerdere bij elkaar huisvesten, zelfs in een kweekkooi. Het ging bij mij ook altijd prima wanneer jonge vogels bij een volwassen popje geplaatst werden.

Het samen huisvesten van meerdere jongen met een volwassen popje verliep totaál zonder problemen. Al enige tijd huisvest ik in een twee meter lange en 70 cm diepe binnenvolière de hele winter drie ongeveer zes maanden oude Antillen dikbekjes (twee mannetjes en een popje) met een twee jaar oud popje, een koppel dwergkestertjes (*Lepidopygia nana*) en drie paar verschillende soorten wilde duiven: Brehmer's duifje (*Turtur brehmeri*), Zwartsnavel bosduifje (*Turtur abyssinicus*) en Inkaduifje (*Scardafella inca*). Ondanks de niet al te grote ruimte gedragen de vogels zich voorbeeldig; wel dient vermeld te worden dat er geen nestelmogelijkheden voorhanden zijn.

Tegenover andere vogelsoorten gedragen de Antillen dikbekjes zich heel vreedzaam, tenminste buiten het broedseizoen. In een gezelschap met verschillende soorten prachtvinken en vinkachtigen vertonen noch de mannen noch de poppen enige agressie. Zelfs in kistkooien werden bijvoorbeeld kleine dwergkestertjes of bichenow astrilden nooit door een volwassen mannetje weggejaagd, zelfs niet wanneer ze zo'n tien centimeter naast de veel grotere Antillen dikbekjes zaten te eten. En ook niet wanneer de Antillen dikbekjes zich te goed zaten te doen aan hun zeer geliefde schijven komkommer of appel.

Kweek

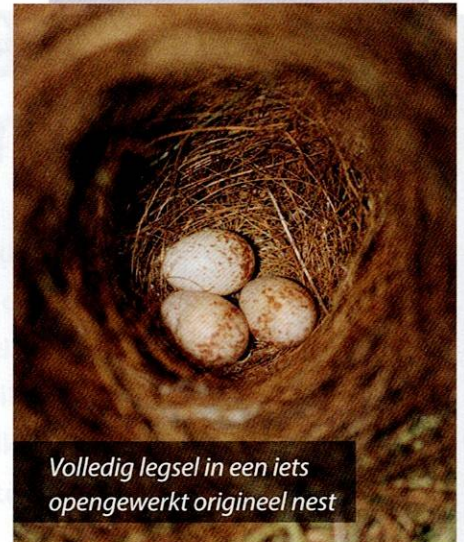
In de afgelopen drie jaar heb ik twintig jonge vogels op stok gekregen. Dat geeft aan dat de kweek van deze interessante vogels eigenlijk niet erg moeilijk is. Maar je moet met een aantal zaken rekening houden.

In het eerste jaar hield ik mijn koppel de hele zomer in een ongeveer vijf vierkante meter grote buitenvolière. Toen ontston-

den er grote problemen door het agressieve gedrag van het mannetje. Toen de pop drie eieren gelegd had, vond ik ze een dag later dood op de grond. Ik vermoed dat zij destijds door het mannetje gedood is. Vanwege hun zeldzaamheid viel het niet mee om een nieuwe pop te kopen. Uiteindelijk heb ik in Denemarken twee poppen en één man kunnen bemachtigen. Toen had ik dus twee koppels. In de volgende zomer bracht één koppel, bestaande uit een inmiddels acht jaar oud mannetje met een één jaar oude pop in twee broedsels drie jongen groot. Echter ook toen waren er problemen met het gedrag van het mannetje. Enkele dagen na het uitvliegen doodde het namelijk een van de jongen. Het mannetje werd meteen uitgevangen en in een aangrenzend verblijf geplaatst; de pop bracht het overblijvende jong vervolgens zonder problemen groot.

Toen de jonge vogel drie weken na uitvliegen zelfstandig was werd hij in een aangrenzende volièrre in een grote vluchtkooi gehuisvest. Daarna werd het mannetje weer bij z'n popje geplaatst. Het koppel begon later in het jaar nog een tweede broedpoging welke ik niet verwacht had. Alles verliep in het geniep zodat ik niets gezien had van enige nestbouw (goed verstopt helemaal boven in een nestkast) en evenmin van het broeden door het popje.

De laatste weken had ik geen opfokvoer meer gevoerd; naast de parkietenmengeling kregen de vogels elke dag een stukje appel of wortel en een klein beetje 'Orlux Frutti Patee'. Hoogstens om de andere dag hing ik enkele aren met halfrijpe gierst of een blad van de paardenbloem in de volièrre. Net wat ik toevallig in de tuin tegen kwam. De vogels hadden al enkele weken geen meelwormen en pinkies meer gekregen. Ik was dan ook erg verbaasd dat de vogels met deze vrij eenvoudige voeding toch twee mooie jongen op stok gekregen hadden. Toen het eind oktober wat kouder begon te worden heb ik de vogels verhuisd naar een slechts matig verwarmde kelderruimte. Het tweede koppel, beide vogels waren pas een jaar

Volledig legsel in een iets opengewerkt origineel nest

Twee jongen, één dag na geboorte

Drie jongen, respectievelijk 5, 6 en 7 dagen oud

Drie jongen, respectievelijk 10, 11 en 12 dagen oud

Het Antillendikbekje lust heel graag komkommer

oud, was gehuisvest in een twee meter lange binnenvolière, maar maakte dat jaar geen aanstalten om te gaan broeden.

Medio mei 2020 mocht het kweekkoppel weer naar de buitenvlucht. Ook deze keer was de vlucht weer ingericht met allerlei twijgen en takken en ook met wat struikgewas, gemaakt van verse dunne dententakken. Verder waren er verschillende nestgelegenheden aangebracht.

Al na vier dagen namen de vogels hun intrek in een houten keizernest dat op een hoogte van 2.10 meter was opgehangen. Eind mei zag ik bij het betreden van de volière de pop van het nest vliegen; er lagen vier eitjes in het nest! Dat betekende dat de pop uiterlijk zeven of acht dagen na het weer bevolken van de volière al het eerste ei gelegd had.

Het popje broedde voortreffelijk, maar verliet telkens het nest wanneer ik de volière binnen ging. Bij een nestcontrole op

11 juni trof ik twee jongen aan die drie tot vier dagen oud waren. Een derde jong lag helaas dood op de bodem van de volière en het vierde ei was helemaal verdwenen. Op 13 juni kon ik de jonge vogels al ringen met 2.7 mm ringen. Voor de zekerheid had ik wat Hansaplast om de ringen gedaan. Antillen dikbekjes houden hun nest pijnlijk zuiver en verwijderen ontlasting meteen uit het nest. Op 25 juni hadden de jonge vogels 's morgens het nest verlaten. Vanwege de slechte ervaringen van een jaar eerder, het mannetje had toen een van de jongen enkele dagen na het uitvliegen gedood, werd het mannetje uit de volière gevangen en ernaast in een lange vluchtkooi geplaatst. Zoals verwacht verzorgde het popje in haar eentje de jonge vogels voortreffelijk.

Hij is er weer!

De NBvV-kalender

Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers-NBvV 2023

Kleine grasparriet voliet - Heteractes umbellata - The Netherlands

€ 3,00

Jan 23	Week 10	Cuddleswing	Mo 28	Week 1
Jan 1		Flowercuddling	Di 27	
Mo 2	Week 1		We 18	
Di 3			Th 19	
We 4			Fr 20	
Th 5			Sa 21	
Fr 6			Su 22	
Sa 7			Mo 23	Week 1
Di 8			Di 24	
We 9	Week 1		We 25	
Di 10			Th 26	
Mo 11			Fr 27	
Di 12		Not Vegetarian	Sa 28	
We 13		Not Vegetarian	Su 29	
Th 14		Not Vegetarian	Mo 30	Week 2
Fr 15			Di 31	

Te bestellen via onze webshop

shop.nbv.nl

KBOF DE WITTE SPREEUWEN

Het meest gelezen Belgisch Ornithologisch tijdschrift, pagina's boordevol informatie over onze vogels! Het tijdschrift dat U maandelijks ontvangt en tevens digitaal kan lezen op pc, gsm, tablet.

Voor een jaarabonnement in Nederland gireert u € 41 via een Europese overschrijving bij de KBC bank.

IBAN rekeningnr. BE33 7330 0642 3046 en BIC code = KREDBEBB t.a.v. KBOF - Vergeylen Paul, Dendermondsesteenweg 110 D te BE 9290 Overmere.

Inschrijvingen en inlichtingen bij Achten Paul, Everslaarstraat 78, BE 9180 Lokeren, België.

E-mail: ledenadministratie@kbof.be

Via onze website: <http://www.kbof.be> kan U gratis een proefnummer inzien!

NIEUW

www.tauros-diagnostik-shop.de

aanmelden bestellen betalen opsturen resultaten

Vogel²⁰²³

De Nederlandse Kampioenschappen van de NBvV

12, 13 en 14 januari

IJsselhallen
Zwolle

www.nbv.nl
Facebook: NBvV en Neder-
landse vogelliefhebbers

EXTRA

3 daagse
Vogelbeurs!

Bezoek aan vogelbond Brazilië, deel 2

© Albert Zomer

Keuring van vogels

De keuring van de vogels is gesplitst en vindt plaats op twee locaties in de hal. Bij de keuring van kanaries maakt men gebruik van rondom daglicht. Aan de zijkant van de hal is een gedeelte gebouwd waar polycarbonaat platen het dak vormen en dus daglicht toelaten. Kwekers kunnen de keuring volgen door buiten deze ruimte, vanachter de ramen die meestal geopend zijn, mee te kijken. Zij kunnen via een overdekte gang aan de buitenzijde van het gebouw achter dit gedeelte komen en verscheidene kwekers maken hier dan ook gebruik van. De ruimte om kanaries te keuren is groter dan die voor de kromsnavels en tropen. Ook wel logisch, het grootste gedeelte van de voor de show ingeschreven vogels, zo'n 20.000, zijn immers kleuren postuurkanaries. Hiervan ongeveer 7000 postuurkanaries. De postuurkanaries in "dewar" gelijkende kooien en de koepelkooien worden allen staande door de keurmeesters gekeurd aan hoge tafels. De vogels staan dus opgesteld op ooghoogte. Dit zie je trouwens ook bij internationale tentoonstellingen in het buitenland.

De kanaries worden aangedragen, liever gezegd aangevoerd met grote karren, door tientallen vrijwilligers. Een hele klus. Er is in totaal vier dagen achter elkaar gekeurd. De keurmeesters logeren daarbij niet in een hotel maar moeten zelf accommodatie regelen bij kennissen, vrienden of anderszins. Alleen de uitgenodigde buitenlandse keurmeesters hebben hun accommodatie in een hotel. Hoewel er veel kleurkanaries zitten kan ik niet echt zeggen dat het overal de top is. Bij de zwarte melanine vogels vloeien de ruggen behoorlijk dicht, evenals bij de bruine. Wel zitten er mooie isabel en agaatopaal kanaries. Vooral veel mogno's; het lijkt

alsof het er overal in gekweekt wordt. De agaten in het rood zijn prachtig. Bij de lipochroom vogels is het geel fantastisch van tint, goed intensief en helder. Ook de rood lipochroom vogels zijn gigantisch van kleur. Zuiver en nog dieper rood dan bij ons in Nederland, lijkt het. Voor wat betreft postuur is het niet overdreven qua kwaliteit, met uitzondering in de Gibbers die zijn magnifiek; ook de Cresten zitten er in overvloed, evenals de Duitse kuiven. De laatste in allerlei kleuren en deze zouden zonder de kuif zo mee kunnen doen bij de klassieke kanaries. Helaas zijn de Parijse frise's en de AGI's hier behoorlijk door elkaar gekweekt en missen de Parijzenaren de typische overdadige volumineuze bevedering en bij de AGI de capuchon, deze tussenproducten wil men nu een nieuwe benaming geven. Dit moeten we zien te voorkomen.

Tijdens de keuring werd ik geroepen door een Spaanse keurder. Dze liet mij het kweekproduct zien van een Braziliaanse kweker waarbij de pootjes van de kanarie bevedering laten zien, zoals wij ook de Hollandse Kropper in Nederland kennen. Al in het nest, op foto's te zien, komen veerstoppels uit de pootjes en tenen groeien. Ik gaf aan dat ik hiervan niet gecharmeerd was, maar inmiddels is dit het derde jaar dat deze kweker deze vogels kweekt. Plotseling vielen deze vogels uit een gewone kleurkanarie paring. Ik zag de dollar tekens al in de ogen van de kweker. Nee, voor mij is dit geen aanwinst, maar ja wie ben ik!

De overige ingezonden vogels zijn tropische vogels, kromsnavels, duiven en een paar kwartels, in totaal ongeveer 3000. Deze worden in de hal zelf gekeurd. Maar wel onder perfecte omstandigheden. Dit

Keuring van de kleurkanaries

Keuring van de postuurkanaries

Post mortem onderzoek

gedeelte is ook weer afgescheiden van de show. Er is in dit gedeelte rondom led verlichting aangebracht, zowel boven, achter en aan de zijkant. Schaduweffecten!! Wat is dat? Ook hier kijken inzenders van achter de ramen mee; zij moeten hiervoor een stukje door de zaal lopen, maar alles gaat zeer gedisciplineerd. Wat opvalt is dat men hier gek is van mutaties. Ik kom in dit afgeschermd gedeelte NBvV keurmeester

Alexander Jassies tegen. Ongeveer 5 jaar gelden had hij hier een goede indruk achtergelaten. Hij wordt omringd door keurders uit Brazilië en Portugal en er vindt overleg plaats over de op tafel staande vogels. Alexander is de dag vóór mij aangekomen en gaat pas op de vierde dag met zijn klasse, agaporniden, aan de slag. Hij heeft dus gedurende zijn "vrije" dagen tijd om verscheidene mutaties te zien bij de grote parkieten en volgens hem zijn ze zeker niet slecht. Een aantal worden gefotografeerd. Het was gezellig met Alexander en hij genoot ook, dat was wel duidelijk. Alexander heeft verscheidene kwekers thuis bezocht en vogels gezien waar je jaloers op kunt worden. Misschien verschijnt er een stuk in Onze Vogels hierover, ik heb hem in ieder geval hiertoe aangemoedigd.

De keuring gaat door meerdere keurmeesters gezamenlijk. Deze lopen trouwens allemaal in dezelfde outfit, waarbij duidelijk te zien is welke keurders van de Braziliaanse federatie zijn en welke vogels zij keuren. De keurders die te gast zijn krijgen tevens een polo die dit duidelijk maakt. In elke klasse of soort worden vogels naar gelang de hoeveelheid geplaatst. Plaatsing 1 tot en met 10 is dus mogelijk, alle overige worden niet gekeurd en krijgen ook geen punten toegekend. Het zou dus kunnen betekenen dat je 3000 km gereden hebt met je vogels, weg gaat zonder prijs en je niet weet waarom je geen prijs hebt. Er is immers geen uitleg op papier gegeven. Dit heeft gevolgen, maar daar kom ik later op terug!

De keurmeesters doen deze selectie en plaatsing gezamenlijk en in overleg. Als de volgorde 1 tot eventueel 10 aangewezen is, krijgt elke kooi een kaartje met prijsaanduiding. Elke plaats van 1 tot 10 heeft een eigen kleur. Vervolgens worden de kampioenen aangewezen, 1 per hoofdgroep, ook dit gaat in overleg. De kooi wordt voorzien van een extra kaartje "Campeão" en een mooie rozet.

Prijswinnaars worden allen gefotografeerd en gecontroleerd in een aparte ruimte. Bij fraude vermoedens gaan de vogels naar een speciale onderzoeksafdeling; hier

wordt onder andere gewerkt met UV licht en een microscoop. Is er met bleekmiddelen of met optisch wit gewerkt of is een vogel bijgewerkt door veren knippen, dan kan de eigenaar een waarschuwing tegemoet zien en de vogels worden uit de wedstrijd gehaald. Is er sprake van fraude aan ringen of bijwerken middels stift dan volgt schorsing. Van alles worden rapporten opgemaakt en een en ander geregistreerd. Aangezien dit een standaard procedure is, nemen dit soort fraudegevallen af.

Veterinair centrum

Achter de showhal is er een apart gebouw waarin gevestigd een veterinair centrum inclusief onderzoekruimte en quarantaineruimte. Ook een eigen ringen productie centrum is in dit gebouw aanwezig. Indien een vogel in slechte conditie geraakt in de showhal gaat de vogel naar het veterinair centrum en onderzoekt een dierenarts de betreffende vogel. Afhankelijk van de symptomen en de testen gedaan op de vogel, gaat de vogel in quarantaine of worden er medicijnen toegediend. De quarantaine afdeling kon niet door ons bezocht worden, maar wel bekeken door de ramen. Een drietal in wit gestoken verzorgers, voorzien van gezichts- en beschermingsmuts, alsmede voorzien van handschoenen, zorgen voor de ongeveer 15 vogels die er aanwezig zijn.

In een aparte ruimte, waar wij even mochten kijken, werd door een dierenarts een Post Mortem onderzoek verricht op een dode kanarie. Deze werd vakkundig opengesneden waarbij naar de doodsoorzaak gezocht werd. De vitale lichaamsdelen waren volledig in orde, in de slokdarm werd een verstopping aangetroffen. Van dit onderzoek werd een volledig verslag geschreven, waarop vermeld de doodsoorzaak, ringnummer, soort en eigenaar van de vogel. Dit verslag gaat na afloop naar de eigenaar van de vogel.

In dit centrum zijn drie gediplomeerde en vier in opleiding, dus stage doende, dierenartsen aanwezig.

Ringenproductie

In hetzelfde gebouw is de ringenproductie

Alex Jassies

Veterinair centrum

Fraude controle

Onderzoek met UV licht

gevestigd. Een drietal dames is de grave-ring aan het programmeren hetgeen vervolgens met laser gerealiseerd wordt.

Uiteraard komt onze ringenmachine en de voorraad ter sprake, alsmede het ge-

Verzorging

automatiseerd productieproces. Er is direct belangstelling voor de machine en de voorraad die wij als NBvV nog hebben. Inmiddels de vierde partij, waarvan één in Nederland zelf, die belangstelling heeft. Wanneer ik dit stuk schrijf, is de ringenmachine inmiddels, compleet met voorraad, verkocht.

Commerciële gedeelte

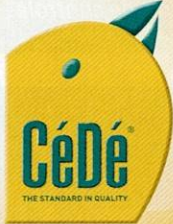
In de tweede hal vinden wij de commerciële verkoop van allerlei vogelartikelen, vergelijkbaar met Nederland, maar daarnaast ook talloze gedeeltelijk afgeschermdede gedeelten met vogelverkoop. Er zitten ongeveer 40.000 vogels voor de verkoop, hoofdzakelijk kanaries en hiervan heel veel mogno's. Ook hier is de controle door dierenartsen van toepassing. Ik tref een paar lopers aan met pikzwarte melanine vogels. Geen bestreping meer, maar volledig zwart. Ik kon mijn ogen niet geloven, maar het bleken toch echt bijna volledig zwarte kanaries te zijn, soms met nog iets bestreping in de borst of iets pheomelanine in de rug. Bij een enkele verkoper werden kromsnavel en wat Zuid-Amerikaanse sijen verkocht. De kwekers zitten zelf bij hun vogels, al dan niet met familieleden. Er wordt flink verkocht, prijzen variëren van 100 tot 300 real voor een gewone kanarie (1 euro is ongeveer 6 real). In feite is de flinke verkoop wel logisch, veel van de kwekers die vogels in de show hebben zitten hebben hun nakweek hier te koop. Een kweker die vogels op de show heeft zitten en niet in de prijzen is gevallen, maar ook niet weet waarom, gaat hier verbetering zoeken en dat doet ie bij de

Mooie grasparakit

kwekers die wel in de prijzen zijn gevallen. Maar welke verbetering moet je nu in kweken, als je geen prijzen hebt behaald? Het ontbreken van keurbriefjes waarop in ieder geval per categorie de puntentoekening zichtbaar is, is hierbij mijns inziens noodzakelijk.

Wordt vervolgd!

+

+

=

CéDé
 egg cake
 inside

CéDé® heeft een toonaangevend assortiment ei- en conditievoerders voor vogels dat in meer dan 50 landen verkrijgbaar is. **CéDé®** onderscheidt zich door het verwerken van **kippeneieren** tot een voedzame ei-cake die de basis vormt voor dit eivoer. Net zoals bij u thuis, worden eieren met bloem en suiker tot een luchtig beslag gemengd. In de oven wordt het beslag gebakken tot de **hoogwaardige CéDé® ei-cake** die dit product zo speciaal maakt.

CéDé is a brand of LAROY GROUP™ | www.cede.be | www.laroygroup.com

IJsvogel

© Rik Meerema

Soms kan ik ineens overvallen worden door een dringende behoefte om vogels te zien. Wellicht is er bij de Jellinek kliniek of een andere verslavingszorginstelling een behandeling voor, maar dan wil ik die niet. Het is een fijne, gezonde en meestal onschuldige verslaving. Hoewel onschuldig, niet altijd!

Als het gevoel om vogels te zien mij overvalt, dan kan het gaan om het 'in de natuur zijn', waarbij de soort vogel niet uit maakt, maar soms kan ik ook ineens een ongelooflijke "zin" in een specifieke soort hebben. Zeg maar een dringende blauwborstbehoefte of een nachtegaalnoodzaak. Eén soort die nagenoeg altijd hoog in dat lijstje staat is de IJsvogel.

Ook die middag had ik een groot vogelverlangen. De zomervakantie was net een paar weken voorbij en het was druk geweest. In de dagen ervoor was de behoefte om te gaan vogelen steeds groter geworden. Die ochtend had ik mijn wandelschoenen, camera en verrekijker meegenomen om vanuit mijn werk nog even kort vogels te gaan kijken. Omdat het al een tijd geleden was dat ik een ijsvogel van dichtbij zag, had ik een hierom bekend staande vogelhut in Flevoland uitgekozen.

Vanaf het fietspad is het nog een stukje lopen over een smal paadje naar de hut. Het einde van het pad loopt met een boog naar de ingang, waardoor je de ingang van de hut pas ziet als je er bijna bent. Toen ik net voor de ingang was, zag ik iets dat ik

nog niet eerder in een vogelhut had gezien. Midden in de hut stond een vrouw, volledig in Eva kostuum. Het duurde even voor de absurditeit van de situatie tot mij doordrong en terwijl ik met mijn ogen knipperde, werd haar plaats ingenomen door een man die verwoede pogingen deed zijn broek op te trekken. Terwijl ik de hut binnenliep probeerde de vrouw haastig en struikelend haar kleren aan te trekken. Haar partner ging voor haar staan, wat mij nogal preuts voorkwam voor iemand die net op een openbare plek de liefde probeerde te bedrijven. Voor mij hoefde het niet. Ik keek toch wel naar buiten. Ik kwam tenslotte voor de vogels. Uit bladen bij de kapper of tandarts heb ik wel eens begrepen dat de spanning van het bedrijven van de liefde op een openbare plaats zit in de mogelijkheid om betrappt te worden. Zo heb ik dan onverwacht, onbedoeld en zeker ongewild bijgedragen aan de spanning in het liefdesleven van volstrekt onbekenden. Ze mompelden nog "fijne dag" toen ze de hut verlieten. Pas toen viel mij ook de tekst op het T-shirt van de man op, 'Make love not war'. Ik kon een stevige lach niet onderdrukken. Ja, you have got to practice what you preach!

O ja, ik zag de IJsvogel ook nog een paar keer. Het was nog een jong dier. Nog ruw in de veren, niet vol op kleur en donkere in plaats van de fel oranje rode poten van volwassen vogels. Vissen hoefde hij weliswaar niet meer te leren. Het ene na het andere kleine visje werd verschalkt en na een flinke plons kwam hij met een kikker omhoog. Daarmee was mijn vogel verlangen weer voor even gestild en verliet ik de hut.

In de keuken van... Martin de Looff uit Zeeland

Twee jaar geleden is Martin de Looff weer met vogels begonnen. Meteen maar een prachtig complex gebouwd voor z'n vogels en nu al het tweede jaar heel succesvol gekweekt met zaadetende en insectenetende vogelsoorten.

© H. Branje

Het begin

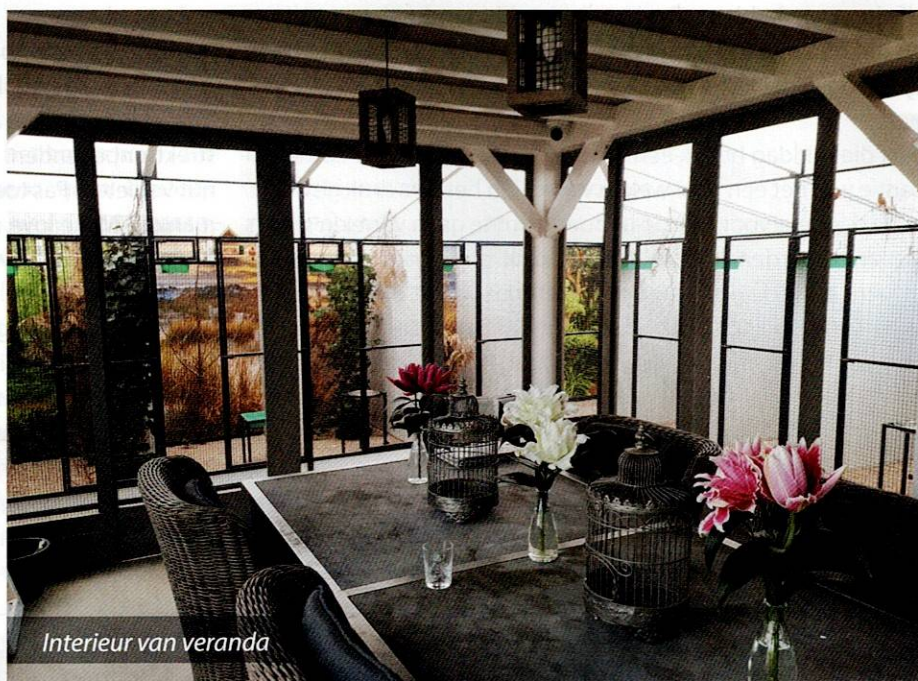
Zo'n zestig jaar geleden had opa een volière met vooral putters en de jonge Martin was vaak bij de vogels te vinden. Toen hij 10 jaar was werd z'n opa ziek en vroeg hij aan Martin of hij de volière wilde hebben. Vader verhuisde de volière en Martin had voortaan z'n eigen vogeltjes. Wat later werd de volière vervangen door een vlucht van 8 bij 2 meter. Rond huis werd veel klein fruit geteeld en stikte het zodoende van de sijsjes, putters, barmsijzen, vinken, kepen. Met een hengelstok met lijmtakjes 'viste' de jonge Looff de kleine vogeltjes uit de struiken of ving hij ze met een vangnet....

Pauze

Martin heeft tientallen jaren geen tijd gehad voor vogels. Samen met twee broers hebben ze een veredelingsbedrijf voor lelies, Roselily. Dat betekende weken van meer 80 tot 100 werkuren. Een andere hobby, het africhten van politiehonden, kostte natuurlijk ook erg veel tijd, maar daar is Martin inmiddels mee gestopt. Die hobby beoefende hij 40 jaar waarbij hij ook op de Nederlandse kampioenschappen heeft gestaan. Z'n derde hobby, het restaureren van 'oude' Mercedesen waarbij de auto's tot de laatste schroef werden gestript en weer opgebouwd. Dan heb je geen tijd voor een tijdrovende hobby als vogels. Inmiddels, Martin is 68 jaar, doet hij het wat rustiger aan en kan hij volop tijd vrij maken voor z'n oude liefde, de vogels.

Herstart

Vorig jaar werd voor het eerst in een nieuw

gebouwde veranda gekweekt; de veranda beschikte over 10 vluchten. En daarnaast werd gekweekt in drie vluchten die in de verbouwde hondenrenen waren gebouwd. Er werd heel goed gekweekt met goudvinken, putters, kleurkanaries en blauwe bisschoppen. Dusdanig goed dat, zoals wel vaker gebeurt bij vogelliefhebbers, er ruimtetekort ontstond. Martin heeft zich goed laten voorlichten door twee echte exotenspecialisten, Fons Rijvers uit Breda en Jaap van Belzen uit Arnhem. Ze hebben Martin 'overstelp't met adviezen voor de inrichting van het vogelverblijf en het houden, verzorgen en voeren van de vogels die hij wilde aanschaffen. Maar ook de leden van de verenigingen waar hij lid van is staan hem altijd bij met raad en daad.

Uitbouw veranda

Er werd na de kweek van 2021 besloten om de veranda met extra vluchtjes verder uit te breiden tot het huidige formaat: een veranda van 15 bij 8 m meter.

De voorkant van de grote veranda bestaat uit grote dikglazige panelen die open en dicht geschoven kunnen worden. Wanneer de glasplaten opzij zijn geschoven blijven schermen met muizengaas gesloten. Op deze manier komt er vanaf de voorkant volop lucht en licht de veranda binnen zonder dat er ongedierte binnen kan komen.

Het nieuwe dak is helemaal doorzichtig door het gebruik van goed isolerende polycarbonaat dakplaten. Enerzijds veel licht bij de vogels en anderzijds niet te warm in de veranda door de isolerende werking

van het polycarbonaat.

Langs de drie resterende wanden van de veranda bevinden zich de vluchten van 1.60 meter diep bij 1 meter breed en 3 meter hoog. De dikke betonnen vloer is voorzien van 10 cm dikke isolatie. Ook het plafond is geïsoleerd (10 cm dikke sandwichpanelen) en de wanden van de veranda bestaan uit 7 cm dikke sandwichpanelen. Ze zijn aan de binnenzijde bedekt met kunststof panelen met daarop prints van bos, oerwoud, Zeeuwse kust... Prachtig om te zien. Maar..... het straalt ook rust uit richting de vogels. Geen spierwitte achterwand maar een rustgevend natuur. De vluchten zijn aan de zijkanten dicht zodat de burens elkaar niet kunnen zien. In elke volière wordt één koppel vogels gehuisvest. Het hele pand is voorzien van een modern alarmsysteem en camerabewaking! De bodem is bedekt met een laag zeoliet, gemengd met zilverzand. Water wordt verstrekt middels een fonteintje terwijl er ook een waterbak staat opgesteld op een kleine stellage, zo'n vijftig centimeter boven de grond. De voerbakken hangen aan de voorzijde van de vluchtjes; gemorst zaad valt in een morsbakje. Op die manier wordt voorkomen dat de bodem van de vluchten vol voerresten en kaf komt te liggen. Dat kun je sowieso zien aan de bodem van de vluchten die er super schoon uit zien. In sommige vluchten staat een forse bloempot met hederas die ongeveer anderhalve meter hoog is. De vogels kunnen zich mooi verstoppen indien ze dat willen. Of....er een nest in bouwen. Het kleedt bovendien erg mooi de vluchten aan. Het oog wil immers ook wat! Maar niet alle vogels blijven van het groen af, zodat in sommige volières het groen ontbreekt.

In het midden van de veranda is een mooie tafel met stoelen geplaatst van waaruit je de vogels in de vluchtjes mooi op je gemak kunt observeren. Een klein paradijsje in de tuin. Aan het plafond in de veranda hangen zelfgemaakte houten lampjes met, heel toepasselijk, kapjes van volièregaas. De volières worden verlicht met LED lampen die 's morgens in een tijdsbestek van 15 minuten op volle sterkte komen en 's avonds in 15 minuten gedimd worden. Het licht is aan van 7.00 tot 19.00 uur. De mozambiquesijzen en kanaries zitten in

ruimten die apart verlicht kunnen worden omdat deze vogelsoorten in de natuur in de winter veel minder lichturen hebben dan in de zomer. Vogels uit de tropen hebben het hele jaar door dezelfde lichtlengte, dus daar hoeft je niet met op- of aflopende lichtschema's te werken.

Voeding

De voeding van de zaadeters bestaat uit een parkietenmengeling met af en toe wat gepelde zonnebloempitjes.

De vruchten- en insecteneters krijgen unipaté van Versele Laga. Buiten het broedseizoen af en toe wat diepvries pinkies en buffalowormpjes. 'n Enkele keer ook levende buffalowormpjes. In de winter krijgen de vogels heel weinig levend voer omdat ze anders te fel worden.

Wanneer Martin alleen 's morgens en 's avonds insecten kan voeren verstrekt hij de diepvriespinkies en diepvries buffalowormpjes in een laagje water (water enkele millimeter boven de wormpjes). De diepvries insecten ontdooien super snel en houden het water langere tijd koud. Op deze manier blijven de ontdooide insecten langer goed, zeker op warme dagen. Maar vaak geeft hij 's morgens ook levende buffalowormpjes; dat is ideaal, want die levende wormpjes blijven natuurlijk 'goed' totdat ze opgegeten worden.

Vogelcollectie

In de periode februari/april zijn de pas in gereedheid gekomen volières bevolkt met nieuwe aankopen voor de in totaal 26 vluchten. Martin houdt echter zeven vluchten vrij voor jonge vogels. Hij heeft dus de verleiding kunnen weerstaan om alle beschikbare volières te 'vullen' met vogels. Bovendien wordt elke volière bevolkt met slechts één koppel vogels.

De vogelcollectie omvat zowel zaadeters als insecten- en vruchteneters.

De zaadeters: zwartblauwe bisschop, lazulivink, indigovink, mozambiquesijs, zwavelgele dikbekcini, vermiljoen kardinaal, roodkuif kardinaal, noordse goudvink, putter.

Van de mozambiquesijs zijn er een aantal jongen al helemaal op kleur in grote broedkooien; de goudvinken hebben ook verschillende nesten grootgebracht. Ver-

der zijn er jonge putters op stok gekomen. Van de vermiljoenkardinaal is er één jong groot gebracht. De zwartblauwe bisschoppen hebben in drie rondes zeven jongen groot gebracht. (Martin zoekt contact met andere liefhebbers).

De insecten- en vruchteneters: blauwkeel sialia, heuglin roodborsttapuit, sneeuwkap roodborsttapuit en Japanse nachtegaal.

De blauwkeel sialia's hebben in de eerste ronde vier jongen grootgebracht en in een tweede ronde nog een vijfde. Dat is een prachtig resultaat: de 'up' na enkele 'downs'. Bij het eerste koppel sialia's kreeg de pop na enkele dagen al gezondheidsproblemen. Ondanks dierenarts en medicijnen stierf de vogel na enige weken. Dus op zoek naar een nieuwe pop. Met veel moeite lukte dat, maar vervolgens ook problemen met deze nieuwe vogel. Uiteindelijk werd een nieuwe pop geplaatst bij de man. Binnen 'n uur (!) zaten beide vogels in een nestblok. 'n Week later lagen er eitjes en brachten beide vogels zonder problemen vier jongen groot. Ups downs, het hoort bij de vogelhobby.

Nog iets op verlanglijstje?

Er zijn ontzettend veel mooie vogelsoorten. Martin heeft tientallen jaren een appartement gehad op Tenerife. Een vogel die daar in het wild voorkomt, de Teydevink, heeft 'n speciale plaats op het wensenlijstje van Martin.

Een prachtig resultaat, zeker wanneer je bedenkt dat Martin de meeste soorten pas voor een eerste jaar in huis heeft!

Wat zeker tot het succes zal bijdragen:

- Een perfecte huisvesting met veel licht en verse lucht
- Geen tocht, vocht, nattigheid
- Huisvesting van één koppel per vluchtje
- Perfect schone vluchtjes waar je als het ware 'van de vloer kunt eten'
- De uitstekende verzorging door Martin.

Interieur van veranda

Man indigovink

Mannetje blauwkeel sialia

Zwavelgele dikbekcini

Koppel Japanse nachtegalen

Sneuwkruin roodborsttapuit

Inkijkje in volière

Zelfstandige jonge blauwkeel sialia

Heuglin roodborsttapuit

Pop blauwkeel sialia

Pop vermiljoen kardinaal

Karl Reich & Hans Duncker, pioniers in het onderzoek naar vererving bij siervogels

Een terugblik op honderd jaar denken en schrijven over kanariezangvererving

J. Plokker

Deel 6 – Een terugblik en conclusies

In de vorige afleveringen stonden we stil bij het experiment van Karl Reich om zijn kanaries als nachtegalen te laten zingen. Hans Duncker verklaarde in 1922 Reich's succes met de op de wetten van Mendel gebaseerde these dat hij steeds doelgericht had geselecteerd op het wetenschappelijk aantoonbaar erfelijk vermogen van kanaries tot imiteren, gecombineerd met een uitgekiende voorzang. Martin Weyling en in zijn voetsporen Paul Kwast 'vertaalden' de verworven kennis over erfelijkheid bij kleurkanaries naar de wereld van de gecultiveerde kanariezang, met als boodschap: zangveredeling is een 100% erfelijke kwestie. Ton Diepenhorst ging in zijn experimentele waterslagerkweek uit van het primaat van de voorzang.

Ton Diepenhorst versus Karl Reich

De experimentele kweek van waterslagers door Ton Diepenhorst vanaf medio de jaren '80 is in meerdere opzichten betekenisvol geweest. Zonder zich daarvan bewust te zijn heeft Diepenhorst gehoor gegeven aan de uit 1924 daterende oproep van Roelof Houwink om door middel van experimentele kweek met zangkanaries meer inzicht te verwerven omtrent de vererving van gecultiveerde

kanariezang. Eveneens zonder dit te weten heeft hij in diverse opzichten het in de jaren 1913-1921 uitgevoerde experiment van Karl Reich gekopieerd. Toch zijn er ook grote verschillen in hun aanpak en die maken de vergelijking tussen beide experimenten des te interessanter. Waar Reich streng selecteerde op vogels die in staat bleken de voorzang van de nachtegaal het beste te imiteren zette Diepenhorst zijn kweekmannen en -poppen ad random in voor de kweek. Hij hield geen kweekadministratie bij. Hij selecteerde zijn kweekmannen niet op het talent de voorzang op het bandje/cd'tje te kunnen imiteren. Ook van de kweekpoppen was de afstamming onbekend.

Waar Reich met zijn kweekmethode op den duur geen voorzang van nachtegalen meer nodig had, moest Diepenhorst op zijn speakertjes blijven vertrouwen. Hans Duncker verklaarde het succes van Reich met diens selectie op het erfelijk vermogen tot imiteren. Wanneer Hans Duncker nog geleefd zou hebben zou hij op grond van zijn stelling de resultaten van Ton Diepenhorst ongetwijfeld als volgt hebben verklaard: Diepenhorst is alle jaren door blijven kweken met mannen én poppen die hij niet had geselecteerd op het vermogen de voorzang op het bandje te kunnen imiteren, of mocht veronderstellen dat ze over dat talent beschikten. Ieder jaar opnieuw werden daarom in zijn vogelverblijf niet alleen jongen geboren

die niet in staat bleken de voorzang van de audioapparatuur volledig te kunnen volgen, maar ieder jaar opnieuw werd ook uit deze vogels nieuw kweekmateriaal geselecteerd. Het gevolg was dat steeds een beperkt percentage van zijn jonge mannen het niveau van de voorzang behaalde en het algehele niveau van het waterslagerbestand van Ton Diepenhorst geen stijgende lijn vertoonde. Aldus redenerend in de geest van Hans Duncker's these.

Met zijn experimentele waterslagerkweek heeft Ton Diepenhorst de geloofwaardigheid van de uit de jaren '20 daterende opvattingen van Hans Duncker bevestigd: het talent om zangtoeren te kunnen imiteren wordt erfelijk aan het nageslacht doorgegeven. Door steeds streng op dat talent te selecteren ben je in staat de zang verder te veredelen, mits het zangmilieu,

natuurlijk of kunstmatig, over de daarvoor gewenste kwaliteit beschikt. Uitgaande van het primaat van de voorzang moest Diepenhorst constateren dat bij de veredeling van gecultiveerde kanariezang erfelijkheid wel degelijk een rol speelt. Martin Weyling/Paul Kwast cs. daarentegen, hadden met hun opvatting over het primaat van de erfelijkheid weer te weinig oog voor de invloed van het zangmilieu en het erfelijk vermogen tot imiteren van kanaries.

Recapitulatie

Dit jaar is het precies een eeuw geleden dat in een artikel in het 'Journal für Ornithologie' dr. Hans Duncker het feit dat Karl Reich zijn Seiferste edelrollers als nachtegaal had laten zingen verklaarde met het aangeboren imitatietalent van kanaries. Duncker introduceerde daarmee het gedachtegoed van Gregor Mendel in de zangkanarieteelt. Wat zijn we sindsdien wijzer geworden over de vererving van gecultiveerde kanariezang?

Al spoedig na Duncker's publicatie werd duidelijk dat het toepassen van Mendel's genetica in de kweek van kleurkanaries een stuk eenvoudiger was dan in die van zangkanaries. Roelof Houwink pleitte in 1924 voor wetenschappelijk verantwoord onderzoek om meer zicht te krijgen op de vererving van gecultiveerde kanariezang. Martin Weyling had geen wetenschappelijk onderzoek naar zangvererving nodig om in 1948 te publiceren dat hij er van overtuigd was dat het vraagstuk wat betreft de vererving van gecultiveerde kanariezang was opgelost. Zijn 'oplossing' was een theoretische model, voortkomend uit de kleurkanariekweek en gebaseerd op aannames, die door geen enkel wetenschappelijk onderzoek werden ondersteund. Met Weyling's model als uitgangspunt ontwikkelde in het naoorlogse Nederland zich een algemeen geaccepteerde opvatting dat veredeling van kanariezang alleen mogelijk was via een op de wetten van Mendel gebaseerd kweekschema, uitgaande van individueel overerfbare zangtoeren.

Voor de Tweede Wereldoorlog gestart wetenschappelijk onderzoek naar hoe

vogels hun lied leren kwam vanaf de jaren '70 in een stroomversnelling. Experimenten op Amerikaanse universiteiten toonden aan dat het zangmilieu, waarin kanaries vanaf hun geboorte opgroeien, van cruciale invloed is op het uiteindelijke lied. Het onderzoek naar hoe vogels hun lied ontwikkelen duurt nog altijd voort. Vaak worden kanaries bij de experimenten als 'proefkonijnen' gebruikt. Voor kanaries blijkt telkens het zangmilieu van grote invloed te zijn op het uiteindelijke lied. Ook zijn er tijdens experimenten met kanaries concrete aanwijzingen gevonden dat aangeboren, erfelijke, componenten bij het zingen van het soort eigen lied wel degelijk een rol spelen. Karl Reich's experiment ondersteunt dit. Zijn kanaries bleken nooit in staat het lied van de nachtegaal volledig te kopiëren. De structuur van het nachtegaallied, met kort aangehouden toeren en korte strofes, bleek ook voor Reich's nachtegaalzangers niet aan te leren. Ze bleven de toeren lang aanhouden en in lange strofes zingen. Dit kenmerk van kanariezang zit kennelijk 'ingebakken' in de genen.

Het kanaries aanleren van een op een zangkanarieras gelijkend lied blijkt heel andere koek dan het veredelen van gecultiveerde kanariezang. Ton Diepenhorst ontdekte tijdens zijn experimentele waterslagerkweek dat het met louter voorzang mogelijk was kanaries, ongeacht kleur en ras, als waterslagers te laten zingen. Om een willekeurige kanarie niet alleen als waterslager te laten zingen, maar ook nog op een kwalitatief hoog niveau bleek, met louter voorzang als kweekcomponent, niet mogelijk. Deze constatering zou er op kunnen duiden dat waterslagers en harzers over rasgebonden erfelijke eigenschappen beschikken. Deze veronderstelling wordt ondersteund door het feit dat Belgische waterslagerkwekers in de jaren '70 met het inkruisen van harzers het lied van de Belgische waterslager wezenlijk wisten te veranderen, naar een meer harzerachtig waterslagerlied.

De nog uit eind 19e eeuw daterende Duitse, op de praktijk gebaseerde, opvatting, dat het kweken in stamverband tot de beste resultaten leidt, staat nog als

Ton Diepenhorst (l) en Jaap Plokker (r)

een huis. We weten echter nog steeds niet precies of en zo ja op welke manier de capaciteiten, het talent, om toeren in een bepaalde kwaliteit te kunnen zingen van de ene generatie op de ander overgaan en welke rol het imitatievermogen, de 'software' in de hersenen, en de 'hardware', de bouw van syrinx, hierbij spelen. Eén zekerheid lijkt er wel te zijn: tot op dit moment is van erfelijkheid van individuele zangtoeren bij kanaries niets gebleken. Hier wrekt zich dat het huidige wetenschappelijke onderzoek vooral gericht is op 'natuurlijke' kanariezang en de veredeling van gecultiveerde kanariezang geen onderwerp van gedegen studie is. Roelof Houwink's oproep uit 1924 is dus nog steeds actueel!

Voorlopig zullen we ons dus moeten neerleggen bij het feit dat we de afgelopen honderd jaar meer te weten zijn gekomen over hoe onze zangkanaries hun lied leren en hoe we dat leerproces kunnen manipuleren in de door ons gewenste richting, maar er, zeker wat betreft de vererving, nog heel veel onbeantwoorde vragen overblijven waarom onze waterslagers, harzers en timbrado's zingen zoals ze zingen. Misschien is dat maar goed ook, want het kleine vogeltje blijft daardoor fascineren met zijn voor ons op vele fronten nog onnavolgbaar zanggedrag en het kweken van zangkanaries een liefhebberij met voortdurend verrassende ervaringen.

Het volledige artikel, deel 1 t/m 6, is een samenvatting van de gelijklopende, geannoteerde, monografie in het Contactblad Speciaalclub Zang NZHU, editie 2022-1. Zie hiervoor www.zangkanaries.nl - Artikelen.

De molinettispreeuw van Koninklijke Burgers' Zoo

In de mij inmiddels vertrouwde Burgers' Zoo is het gezellig druk na weer ruim een maand lockdown. Bij de ingang wordt me uitgelegd waar de fazanterie te vinden is, waar vele vogelsoorten gehuisvest zijn. De molinetti spreeuw is de vogel die vandaag belicht zal worden. De vogel verblijft in één van de vele volières in de fazanterie; de vogelafdeling naast de Mangrove. Dierverzorger Joeri Peters, mij eveneens vertrouwd, zal me door het leven van de molinetti spreeuw heen loodsen.

M. de Vos

Aanschaf

Koninklijke Burgers' Zoo start in 1997 met het houden van zes koppels molinettispreeuwen; zover bekend geen bedreigde vogelsoort. Vandaag de dag zijn de spreeuwen in de fazanterie gehuisvest maar dat is niet altijd het geval geweest. Burgers' Zoo leek een perfecte afdeling voor de vogels qua leefklimaat en omstandigheden, ware het niet dat molinetti spreeuwen nogal slopers zijn en overal graag op-, in- en aan zitten. Onder de dakpanelen, waar de spreeuwen zich graag ophielden, hangt een veiligheidsnet en daar raakten de vogels nogal eens in verstrikt. Voor hun eigen veiligheid verhuisden de vogels naar een volière achter de schermen. Ze bleven daar van 2007 tot 2011.

Tussentijds werd in de fazanterie een grote volière speciaal aangepast aan de behoeften van de molinettispreeuwen. Dat viel in goede aarde bij de spreeuwen want twee jaar later werd het eerste jong geboren (Het toenmalige jong leeft nog en hoort tot één van de huidige twee broedkoppels). Er volgden meerdere nesten die voornamelijk poppen en slechts een enkele man opleverden.

Huidige situatie

In het totaal zijn er zo'n 200 exemplaren molinettispreeuwen in de aan EAZA* aangesloten Europese dierentuinen (*EAZA= European Association of Zoos and Aquaria). Daarvan zit het overgrote deel in Chester, Keulen, Barcelona en Blijdorp. Chester heeft de coördinatie van het uitruilproces in handen.

Burgers' Zoo heeft nu een kolonie van 13 molinettispreeuwen in de fazanterie, 5 mannen en 7 poppen en één jong waarvan het geslacht nog niet bekend is. Ze zijn nu zodanig onderling met andere dierentuinen geruild dat er geen risico is op inteelt. Bovendien zijn de spreeuwen monogaam en vormen ze altijd dezelfde koppeltjes, ook wanneer ze in zwermen leven.

In de tussentijd heeft de dierentuin veel pech gehad met ziekten en sterfte (uitleg volgt later). Gelukkig is de populatie al weer een hele tijd stabiel en worden er jaarlijks rond de 4 á 5 jongen grootgebracht. Theoretisch gezien zouden er 5 vaste koppels kunnen zijn, er zijn nestmogelijkheden genoeg. Helaas de praktijk is weerbar-

stig; momenteel zijn er slechts twee duidelijke koppels.

Kenmerken

Het geslacht van de molinettispreeuw is niet te bepalen aan de hand van uiterlijke kenmerken, pop en man zijn identiek. Daarom wordt met het ringen van de jongen meteen een veertje getrokken voor DNA onderzoek. In eerste instantie krijgen de vogels een kleurringetje om voor de herkenbaarheid. Is het geslacht eenmaal bepaald dan krijgen de mannen een knijpring met een uniek nummer rechts en de poppen idem links.

De vogels wegen ongeveer 50 gram en zijn bijna helemaal loodgrijs. Ze hebben een rode stuit en rood onder de vleugels wat goed te zien is bij het opvliegen. Ze hebben een grove knalgele snavel waar ze goed mee kunnen hakken. (totaal andere snavel dan bij de ons bekende spreeuwen). Bij het jong is de snavel wat bleker en het rood aan de stuit is nog niet prominent aanwezig.

Molinettispreeuwen komen oorspronkelijk voor op onder andere Sulawesi (Historische benaming Celebes), een van de grotere eilanden van Indonesië. Ze leven vooral in tropisch laagland en dicht beboste streken.

Interieur van de 'boomstam', © M. de Vos

Jonge vogel in kaal nestblok,
© J. Peters

Dagelijks menu, © J. Peters

Daar leven ze in zwermen met wel honderden vogels. Op de zoektocht naar broedplaatsen strijken ze allemaal neer op één en dezelfde boom. Liefst een boom die een beetje aan het rotten is zodat ze makkelijk gaten in de stam kunnen hakken. Zo wil het wel eens gebeuren dat de boom het met spreeuwen en al begeeft en omvalt. Zover bekend kan de vogel in beschermd milieu rond de 10 á 15 jaar oud worden.

Huisvesting

De huidige voliëre is ruim genoeg voor de kleine kolonie. Er is een waterloopje met bewegend schoon water en er zijn takken aangebracht. In het midden staat een grote dikke betonnen boom waarin meerdere nestgaten zijn gemaakt. Die gaten zijn opgevuld met zacht hout om het idee van een rotte boom na te bootsen. De boom ziet er ook wat aangetast uit.

Binnenin de boom hangen nestkastjes die verbonden zijn met de gaten aan de voorkant. (zie foto).

Het voer wordt aangeboden op een hoog plateau, in verband met hygiëne en in verband met muizen. Het is een grote bak waaruit ze allemaal tegelijk kunnen eten. De ruime buitenvoliëre is dicht begroeid met struiken.

Molinettispreeuwen zijn verdraagzaam en kunnen gemakkelijk samen gehouden worden met andere vogelsoorten, in dit geval met groenvleugelduiven en shamalijsters.

Voer

De molinettispreeuwen hebben vooral fruit en insecten op de menukaart. Ze krijgen een vruchtenmengsel van appel, peer, banaan, druiven en ananas. Aan dit mengsel wordt T16 Korrel toegevoegd. In het broedseizoen krijgen de vogels T20 Korrel, hierin zitten meer eiwitten. Sepia is ook een extraatje voor de zomer, vanwege de kalk maar ook als verrijking: ze moeten het eruit hakken. Ook als verrijking krijgen ze soms een halve tomaat of banaan die niet voorgesneden is. Het dieet wordt aangevuld met universeel voer, meelwormen en buffalowormen.

Om te voorzien in alle nodige vitamines en mineralen wordt er een fruitmixpoeder aan het fruit toegevoegd. Fruit dat voor menselijke consumptie bestemd is bevat veel minder voedingswaarde dan fruit uit de natuur.

Broed

In het wild broeden molinettispreeuwen allemaal samen en te-

Betonnen boomstam, © M. de Vos

Kolonie in Burger's, © M. de Vos

Vogels vóór nestkast, © M.de Vos

gelijktijd. Hier in de volière lijken ze elkaar in de weg te zitten. Misschien zijn ze met teveel of juist te weinig, het is niet te peilen. Ze zouden in de betonnen boom moeten nestelen, gaten genoeg. Maar nee, ze hebben voortdurend ruzie want ze willen allemaal in dezelfde nestgaten. Er zijn daarom speciaal losse nestkasten bij gehangen maar dat heeft het probleem helaas niet opgelost. Waarom ze dit gedrag laten zien, daar zijn de diervverzorgers nog niet achter.

Normaliter broeden de spreeuwen ook wel in nestkastjes, die moeten langwerpiger zijn zodat de vogel wat naar beneden moet duiken (zoals een specht dat ook doet). De vaste koppels hebben een vaste plek in de boom, bij voorkeur hoog.

Van een mooie balts is geen sprake bij deze spreeuwensoort. Waarom zou je je ook uitsloven voor een partner waar je je leven lang aan verbonden bent?

Als nestmateriaal gebruiken de vogels graag hennepvezel en bamboeblaadjes. Die bamboeblaadjes c.q. takken worden door de verzorgers in de volière opgehangen. Het nest zelf is uiteindelijk tamelijk slordig en simpel.

Opvallende eigenschap van de vogel is dat hij telkens nestmateriaal uit het nestkastje weghaalt terwijl het jong erin zit. Op het laatst zit het jong op de kale vloer en ligt er niets meer in het kastje. Vermoedelijk doen ze dit om ontlasting uit het nest te verwijderen. Molinettispreuwen leggen hooguit twee eieren, waarvan er bijna altijd maar één succesvol uitkomt. Man en pop broeden samen in 12 tot 14 dagen de eieren uit en voeden het jong ook samen op.

Voor de diervverzorgers is het erg leuk om hier met de vogels te

werken en ze te observeren.

"Je krijgt veel meer inzicht in het gedrag van de dieren dan op grote afdelingen als de Bush, Desert, Ocean of Mangrove. De molinettispreeuw is bovendien een erg levendige én grappige vogel. Zijn ze aan het broeden en nadert er een diervverzorgster, dan gaan ze meteen weg bij de nestkasten en doen net of er niets aan de hand is.

Molinettispreuwen kunnen zich het hele jaar door voortplanten maar wat ze nu triggert om tot broeden over te gaan?? We hebben géén idee. Het heeft in ieder geval niet direct met het licht te maken want daar hebben we mee geëxperimenteerd. Soms lijkt het alsof ze wat drukker worden, dan verstrekken we meteen nestmateriaal. De ene keer zet het door en de andere keer gebeurt er helemaal niets.

Er zit nu één jong in de volière en ze bemoeien zich er allemaal mee. Daaruit blijkt wel dat het een echte groepsvogel is," verteld Joeri.

Ziektes en preventie

"Molinettispreuwen zijn erg gevoelig voor ijzerstapeling, daarvoor is er in de beginperiode veel uitval geweest. (* ijzerstapeling: opslag van een (te) grote hoeveelheid ijzer in bijvoorbeeld de levercellen, waardoor de lever vergroot). Door onder andere citrusvruchten uit het dieet te halen hebben we dit probleem kunnen tackelen en stierven er geen vogels meer.

De spreeuwen scharrelen graag op de grond, terwijl ze al erg gevoelig zijn voor coccidiose. Om het risico op deze ziekte te beperken doen we iedere twee maanden mestonderzoek. Slechts in geval van besmetting behandelen we de vogels, dus we behandelen niet meer preventief. Ze krijgen Baycox aan het drinkwater toegevoegd in geval van coccidiose besmetting of Panacur over het voer bij worm besmetting," aldus Joeri.

Tot slot

Op mijn vraag waarom de molinettispreuwen niet naar de Mangrove kunnen, verteld Joeri iets wat misschien maar weinig mensen weten. Qua klimaat zou dat prima kunnen maar deze vogel komt oorspronkelijk uit Azië en dat past niet bij de Mangrove. De Mangrove is aangepast aan de mangrovebossen van Belize in Midden-Amerika en daar leven geen molinettispreuwen.

Elke afdeling in Burgers' Zoo: de Desert, de Ocean, de Bush en de Mangrove, is een weerspiegeling van een biotoop, land of gebied. De flora en fauna, temperatuur en luchtvochtigheid zijn tezamen identiek aan het deel van de wereld waar het voor staat. Er komt geen dier in voor dat er eigenlijk niet thuis hoort. Zelfs het klimaat klopt, het is tot in perfectie doorgevoerd. In de Bush zijn zelfs vier verschillende biotopen te vinden. Slechts kenners, biologen en de oplettende liefhebbers zullen dit in de gaten hebben.

Uiteindelijk, als de situatie weer veilig is voor de molinettispreuwen, kunnen ze weer terug naar de Bush waar ze uiteindelijk horen. Hopelijk zijn de mysteries rond deze vogel dan opgelost door Joeri en zijn collega's.

Met dank aan Joeri Peters en Koninklijke Burgers' Zoo in Arnhem.

Geslaagde kweek met de molinettispreeuw

© J. Miedema

Een aantal jaren heb ik deze vriendelijke en mooie Aziatische spreeuwensoort in mijn volière gehad en er mee kunnen kweken.

Je kunt molinettispreeuwen als kolonie houden en zo begon ik met twee koppels met de bedoeling dit verder uit te breiden. De vogels waren in het najaar aangeschaft en hadden de beschikking over een goed beplante buitenvolière met een aangrenzend verwarmd nachthok. In de wintermaanden werden de vogels binnen gehouden. Man en pop kun je redelijk onderscheiden in de snavelgrootte. Verder is de man over het algemeen wat forser en de stuitkleur is vaak wat dieper van kleur.

Helaas ging er in de winter een van de vogels dood. Het was, naar wat bleek, een mooie man. De pop die overbleef kon het redelijk goed met het koppel vinden.

Mis

Dat voorjaar toen ik de vogels weer naar buiten liet ging het erg mis. In de toch redelijk bemeten buitenvolière (24 m²) werden een koppel mandarijnspreeuwen, driekleur glansspreeuwen en de molinettispreeuwen geplaatst. De mandarijnspreeuwen kregen het echter knap aan de stok met de molonettispreeuwen en voordat ik ook maar kon ingrijpen viel er onder de molinettispreeuwen een slachtoffer. Daarop besloot ik de mandarijn spreeuwen maar weg te vangen zodat de rust weer terug kon keren. Waarschijnlijk waren ook de mandarijnspreeuwen broedrijp en was er ruzie over een nestkast ontstaan. Dit terwijl een veelvoud van verschillende nestkasten aanwezig waren. Ook de overgang van binnen naar buiten kan een rol hebben gespeeld bij deze ruzie.

Het was begin mei toen het overgebleven koppel molinettispreeuwen begon aan nestbouw in een ruime nestkast. Het nest stelde niet al te veel voor en er werden er steeds verse blaadjes van de struiken geplukt en in het nest gebracht. Er werden drie eieren gelegd welke na 14 dagen uitkwamen. De jongen leefden echter niet zo lang want na vier dagen was alles weg.

Koppel oudervogels

Erg teleurstellend maar ook dit hoort er helaas ook bij. Niet alles wordt groot, zo ook in de natuur niet. Het was begin juni dat ze weer aan een volgend legsel begonnen. Nu werden er twee eieren gelegd welke beide na 14 dagen uitkwamen.

Eén jong was na vijf dagen verdwenen en het andere groeide goed door. Rond de achtste dag kon het jong geringd worden met een 4,5 mm ring. Het is verbazingwekkend hoe lang deze jongen kaal blijven. Pas na 14 dagen begonnen de stoppeltjes door te breken en kwamen er wat veren op. Het jong bleef ruim vier weken in het nest voor het uitvloog.

Na nog weken lang door de ouders gevoerd te worden werd het zelfstandig. 's Avonds ging het jong met de ouders samen in het oude nest zonder dat er onenigheid ontstond.

Begin augustus begonnen de ouders weer aan een volgend legsel en kwamen drie jongen uit. Deze leefden echter niet zo lang want na een week waren de jongen verdwenen.

Wanneer ik kijk naar de temperaturen van de mislukte legsels: in mei te koud, in augustus erg heet, kan het zijn dat dit een mogelijke oorzaak van het mislukken was.

De nestkast is van 8 mm triplex gemaakt en de jongen liggen bijna op de bodem van de nestkast. De ouders gebruiken namelijk maar weinig nestmateriaal.

De sterke temperatuurschommelingen, of kou en warmte, worden dus gemakkelijk in het nest door gelaten. Vooral omdat de jongen erg lang kaal zijn en de ouders na enkele dagen toch geregeld van

Eitjes molinettispreeuw

Jonge vogel, 3 dagen oud

Jonge vogel, 14 dagen oud

Oudervogels met jong

Jonge vogel

het nest zijn kunnen de jongen te koud of te warm worden. Wanneer we kijken in de natuur, dan gebruiken ze hopen van spechten of andere uitgeholde bomen. Hier zijn temperatuurschommelingen veel minder merkbaar en zullen jonge vogels een meer constante temperatuur hebben in het nest. Ik wil niet beweren dat dit de oorzaak van het lukken en mislukken zal zijn, maar ik denk dat dit toch een belangrijke rol kan spelen.

Het jong groeide goed uit tot een mooie vogel. De rode stuitkleur is eerst wat minder diep van kleur en zal naar leeftijd donker worden. De snavel van het jong is minder diep geel van kleur en korter van lengte en wat minder fors. Na verloop van tijd zie je dit veranderen en wordt de kleur wat geler en groeit de snavel wat meer uit.

Als voeding kregen de vogels meelwormen, maden, pinkies en buffalowormen.

Voor de witte en de verpopte meelwormen zijn een lekkernij want deze werden altijd als eerste opgenomen. Dit alles bestrooide ik dagelijks met een multivitamine poeder, zodat de jongen extra bouwstoffen krijgen. Dit is onmisbaar voor het groot brengen van de jongen. Hierbij krijgen de vogels altijd universeel voer met wat insectenpatee en regelmatig wat (zoete) appel.

Het is dan ook een geweldig fijn gevoel dat het gelukt is om met deze, toch wat moeilijk kweekbare groep vogels, een geslaagde kweek te mogen noteren. Hopelijk gaan we meer geslaagde kweekresultaten zien en kunnen we deze mooie vredelievende vogels in onze volières blijven behouden.

Rugaanzicht met de mooie stuittekening

De ontwikkeling van de Agaat Kleurkanarie, deel 2

In dit artikel wordt de ontwikkeling beschreven die de agaat kleurkanarie in de laatste jaren heeft doorgemaakt. Als "kapstok" is de relevante tekst uit de Standaardeisen Kleurkanaries 2020 in stukjes opgeknipt. De omschrijving zelf is eigenlijk niet veranderd; de agaat werd ook in de oude standaard al goed omschreven. De ontwikkeling zit in de interpretatie van die omschrijving. Het gaat dan met name om de grondkleur en om de vorm van de baardstrepen. Dit wordt uitgelegd met behulp van foto's en diagrammen.

Antoon Tijhuis namens de Speciaalclub Kleur

Specifieke opmerkingen: overig

De omschrijving van de agaat in de Standaardeisen Kleurkanaries 2020 wordt vervolgd met vier specifieke opmerkingen over gewenste kenmerken. Die zijn te vinden binnen het volgende lichtblauwe kader. De laatste bullet is weer rood gekleurd en is dus nieuw.

Specifieke opmerkingen over de Agaat, deel 2.

- De grote bevedering, vleugel- en staartpennen, hebben een parelgrijze omzoming, teken van een duidelijke verdunning.
- Specifieke koptekening: boven de snavel is de melanine licht verdund en in het gebied van de wenkbrauwen laat de melanine, verminderd als gevolg van de reductie, de lipochroomkleur verschijnen.
- Baardstrepen, goed afgetekend, contrasterend met de licht gekleurde zone van de wang.
- De grondkleur bevat verdunde melanine zonder zichtbare phaeomelanine.

De eerste opmerking gaat over de omzoming van de vleugel- en staartpennen. Die moet duidelijk aanwezig zijn en parelgrijs van kleur. Bij de klassiek gele en rode agaten mag het parelgrijs vermengd zijn met geel of rood lipochroom. De roden moeten dus al in het nest worden opgevoerd. Bij de gelen hangt dit af van de visie van de liefhebber; opvoeren kan bij deze vogels leiden tot een onzuivere lipochroomkleur.

Figuur 7: vier tinten grijs ter overweging bij de agaat.

Ook deze opmerking kan in twee opzichten nog wat duidelijker. Ten eerste is parelgrijs geen officieel gedefinieerde standaardkleur. Figuur 7 laat het resultaat zien van een zoektocht op Internet. Links ziet u de kleur parelgrijs uit de kleurenwaaier van een verfproducent uit Friesland. Dan volgen twee RAL kleuren die qua naamgeving in aanmerking komen, namelijk agaatgrijs RAL 7038 en parelmoer muisgrijs RAL 7048. De eveneens internationaal erkende N.C.S. kleurenwaaier (natural color system)

kent de kleur pearl gray S 2500-N, die in het rechtse vakje te zien is. Naar mijn smaak moet de kleur van de omzoming ergens tussen de twee buitenste in zitten. Lichter mag echt niet, want dan kom je in de buurt van parelwit.

De tweede onduidelijkheid zit in de breedte van de omzoming. De omschrijving maakt geen onderscheid tussen een heel smal randje en een breder deel van de veer. Een tekening van een optimale vleu-

Figuur 8: drie keer de vleugel- en staartpennen van een kwalitatief goede agaat. Links recessief wit, midden geel intensief en rechts rood intensief.

Figuur 9: kopstudie van een pop en een man agaats wit uit de gouden en zilveren stammen van José Garcia Bañares van de Mondial 2019 in Zwolle.

gel- en/of staartpen zou hier veel duidelijk kunnen maken.

Voor Figuur 8 heb ik delen uit drie foto's van de achterkant van een agaats geknipt. Deze detailopnamen laten naar mijn mening ongeveer de juiste omzoming zien. Waarbij de middelste vogel duidelijk het beste zwartbezit heeft. Bij schimmels mag een iets bredere rand om de pennen verwacht worden. Let ook op de verkleuring van de grijs-tint bij de gele en de rode vogel.

De volgende twee opmerkingen in het lichtblauwe kader kunnen worden verduidelijkt aan de hand van de mooie foto's van twee agaats witten in Figuur 9. Deze foto's zijn gemaakt door Johan van der Maalen. De bestreping moet doorlopen vanaf de rug over de kop tot bijna op aan de snavel-basis. Boven de snavel is de melanine verdund: er zit nog wel melanine, maar de bestreping loopt niet helemaal door. Zoals Figuur 9 laat zien is het pigmentverlies wat groter bij de man. Daar moet bij de

keuring rekening mee worden gehouden. Boven het oog zit een gebied met soortgelijk verdund melanine: de oogstreep. Een echte agaats laat beide verdunningen duidelijk zien; ze vormen samen de "specifieke kop-tekening" die in de tweede opmerking wordt uitgewerkt.

Ten slotte illustreren de foto's Figuur 9 een derde kenmerk van de agaats: de baardstreep. Beide vogels laten iets meer zien dan een streep. Vooral de pop toont het begin van een kransje. Zo'n kransje was ook al te zien op de klassieke foto van Dirk de Schinkel in Figuur 2. Drie nog extreme voorbeelden voor agaats rood mozaïek mannen zijn bij elkaar gezet in Figuur 10. Hier is de baardtekening nog wel te onderscheiden van de overige bestreping, maar hij valt gedeeltelijk binnen het rode masker. Het masker zelf heeft een opvallend donkere kleur, die wordt veroorzaakt door een vermenging van eumelanine met het daar verwachte rood lipochroom. Ook in Nederland liep een discussie of zo'n "ring-

baard" moest worden beschouwd als een plusfactor, of dat een ouderwetse "snorrebaard" de voorkeur verdiende.

Voor het antwoord op deze vraag zijn zelfs citaten van twee autoriteiten beschikbaar. Allereerst van de TC Kleur en Postuur van de NBvV, die in een recent artikel in het elektronisch keurmeesterstijdschrift Bijtijds zijn visie op de agaats heeft gegeven. Een stukje daaruit vindt u onder onderstaande foto's. Hierin is de oorspronkelijke onderste foto vervangen door een vergelijkbare met een hogere resolutie.

Figuur 11: kransje en traditionele baardtekening.

Citaat uit Bijtijds van februari 2022

- Bij veel van de agaats wit en mozaïek (geel en rood) zal de baardtekening zich ook onder de snavel bevinden, waardoor een kransje van melanine ontstaat.
- Dit is toegestaan, maar daar waar vogels van gelijke kwaliteit zijn zal de vogel met baard-tekening zoals genoemd in de standardeisen de voorrang krijgen.

Als onafhankelijke bevestiging volgt daarnaast in het oranje kader het tweede deel van het commentaar van Johan van der Maalen, waarvan het eerste deel eerder in dit artikel is gebruikt bij de bespreking van de Algemene Opmerkingen in Paragraaf 2.

Figuur 10: kopstudies van drie verschillende Spaanse agaats rood mozaïek mannen.

Figuur 12: drie keer kopstudie van een agaat geel.

Vervolg citaat Johan van der Maelen

De voor de Agaat karakteristieke baardtekening mag naar de letter van de standaard niet ontbreken.

De laatste opmerking in het lichtblauwe kader op de vorige pagina is rood gekleurd om aan te geven dat die in 2020 nieuw is toegevoegd. Deze opmerking benadrukt nog een keer wat al onder de algemene opmerkingen over agaat en isabel is gezegd over de grondkleur. Aan die bespreking hoeft niets meer te worden toegevoegd.

Specifiek over de bestreping

Het laatste stukje tekst dat in de Standaard-eisen Kleurkanaries 2020 aan de agaat wordt gewijd betreft de breedte van de bestreping. U treft het aan in het volgende lichtblauwe kader. Ook dit hele fragment is nieuw en is daarom in rood weergegeven.

Opmerkingen over de breedte van de bestreping

- Bij Intensief is de bestreping kort, fijn en onderbroken.
- Bij Schimmel is de bestreping iets breder en onderbroken.
- Bij Mozaïek is de bestreping iets breder dan bij de schimmels en onderbroken.

Hier zien we een welbekende slingerbeweging. Eerdere versies van de standaard vermeldten absolute percentages voor de breedte van de bestreping en van de tussenliggende grondkleur. Later werd de breedte helemaal niet meer gespecificeerd. Nu komt er een relatieve maat terug, die ruimte laat voor individuele interpretatie. Dat is misschien onvermijdelijk in een tekst die voor zoveel landen aanvaardbaar moet zijn.

En verder ...

De erkende kleuren zijn hetzelfde geble-

ven: de agaat wordt gevraagd in wit recessief en dominant, geel en rood intensief en schimmel, en geel en rood mozaïek type 1 en 2. De gele en rode varianten ook in ivoor. Ook in de puntenwaardering is niets veranderd. Het orangerode kader omvat de specificaties van Excellent en Goed. In plaats van de term "Excellent" zou ik met mijn ondervinding liever het Nederlandse equivalent "Uitstekend" hebben gebruikt, maar dat is een andere, taalkundige discussie. Een lagere waardering voor pigment zal in de praktijk niet vaak voorkomen. Om ruimte te besparen laat ik de omschrijvingen voor Voldoende en Onvoldoende hier dus maar weg. U kunt ze gemakkelijk zelf opzoeken.

In de specificaties valt op dat bij Goed geen uitspraak wordt gedaan over de phaeomelanine. Dit ontlokte een collega keurmeester na afloop van de najaars technische dag kleur 2021 het commentaar dat een vogel met een mooi verdeelde bestreping en een volgens de moderne opvatting te donkere

grondkleur dus nog steeds 28 punten voor pigment mag krijgen. Dan kan zo'n vogel met een opwaardering in de rubrieken Bevedering en/of Grootte en Vorm dus nog steeds op 93 of 94 punten uitkomen. Of dat nou de bedoeling is?

Puntenwaardering voor de Agaat

Excellent, 29 punten

- Geen zichtbare phaeomelanine.
- Sterke concentratie van het zwart in de bestreping.
- Vleugel- en staartpennen zijn parelgrijs omzoomd.
- Bestreping op de kop, de rug en in de flanken zijn fijn en onderbroken.
- Duidelijk afgetekende baardstrepen.
- Duidelijke wenkbrauwtekening met verdund melanine (zeker bij de intensieve).
- Snavel, poten en nagels zeer licht gemelaneerd en éénkleurig.

Goed, 28-27 punten

- Bestreping op kop, de rug en de flanken is van een goede zwarte tint.
- Duidelijke parelgrijze omzoming van de grote pennen.
- Duidelijke baardstrepen.
- Goede wenkbrauwtekening met licht gereduceerde melanine.
- Snavel, poten en nagels licht gemelaneerd en éénkleurig.

Conclusie

In dit artikel is een poging ondernomen om de ontwikkeling te schetsen die de

Figuur 13: agaat rood mozaïek type 2 met een mozaïektekening met een opvallend heldere rode kleur. De mozaïektekening is goed afgescheiden. De bestreping op de linker foto kan nog wat beter onderbroken zijn. De omzoming van de pennen is minimaal.

laatste jaren heeft plaatsgevonden bij de agaats kleurkanarie. We zien geleidelijk aan steeds contrastrijkere vogels. Dit wordt bereikt door te kweken in de richting van een lichtere grondkleur. Zoals Figuur 12 laat zien kan dit bij mozaïeken zelfs leiden tot een lichtere kleur van de mozaïektekening. Ook bij de klassieke agaten zijn zeer heldere vogels verschenen. Over hoe deze kweek precies in zijn werk gaat, door selectie of door het inbrengen van de azulfactor, wordt verschillend gedacht. Gelukkig hoeft een keurmeester zich daar geen zorgen

over te maken; die beoordeelt alleen of de vogel die voor zijn of haar neus staat aan de standardeisen voldoet.

Daarbij komt dan wel de interpretatie van die standaard aan de orde. Met name zijn er de laatste jaren nieuwe inzichten ontstaan over de betekenis van de uitdrukking "zichtbare phaeomelanine" en over de juiste vorm van de baardstreep. Ook een zware borstbestreping wordt sinds kort beter gewaardeerd. Verder gaat een lichtere grondkleur inherent samen met een lichtere om-

zoming van de pennen. De volgende vraag zou dus wel eens kunnen luiden: hoe lang mag zo'n omzoming nog parelgrijs heten?

Door middel van technische dagen en bijeenkomsten van gespreksgroepen worden keurmeesters tijdig op de hoogte gebracht van de juiste interpretatie. De TC Kleur en Postuur van de NBvV is daar heel actief in. Helaas bereikt die informatie de gewone liefhebber soms pas veel later. Hopelijk heeft dit artikel die leemte voor de agaats kleurkanarie een beetje opgevuld.

COLUMN

Keurmeester 144

Het thema van de najaarstechnische dagen voor de keurmeesters tropen & parkieten is 'Keuren naar de standaard'. Het is de Technische Commissie T&P opgevallen dat keurmeesters nog wel eens een eigen draai aan de standardeisen en daarmee de beoordeling van een vogel willen geven.

Louis van Kelckhoven

Vogels beoordelen is een jurysport. In de beoordeling van een sportieve prestatie, of het nu gaat om atletiek op de Olympische Spelen of een zebra-vink in Beusichem, klinkt altijd iets door van de voorkeuren van de jury. Om dat aan banden te leggen is de standaard bedacht: een objectieve richtlijn waaraan de prestatie moet voldoen. Zo wordt voorkomen dat voorkeuren gaan overheersen.

Er zijn meerdere redenen waarom keurmeesters niet naar de standaard keuren. Zoals het niet eens zijn met wat wordt voorgeschreven en daar een eigen draai aan geven. Model en kleurslag naar eigen goeddunken interpreteren. De keurtechni-

sche aanwijzingen (KTA) niet goed toepassen of weigeren de nieuwe kleurbenaming te gebruiken. Zeg maar: een gebrek aan discipline. Naast moedwillig de standardeisen aan de laars lappen kan er ook sprake zijn van onkunde. Door bijvoorbeeld te schrijven dat een wildkleur loodbek warmer van kleur moet zijn. Fout, want als eumelanine vogel kan een loodbek per definitie niet warm van kleur zijn. Zoals het model ook nooit dat van een zilverbek kan zijn. Een loodbek is een slankere vogel.

Keurmeesters worden ook gevraagd opmerkingen te schrijven waar de inzender/kweker wat mee kan. Drie keer 'prima' schrijven en 92 punten geven is efficiënt en geen inzender zal daarover klagen, maar veel wijzer wordt hij of zij er ook niet van. Een opmerking als 'goed van kleur en tekening' (al dan niet voorzien van een pijltje), maakt niemand wijzer. Benóem de kleur en de tekening. Maak inzenders duidelijk welke kweekrichting gewenst is. Door duidelijke handreikingen op keurbrieven zijn de kuiven van valkparkieten, om maar wat te noemen, aanzienlijk beter geworden. Eigenwijs of onkundig zijn van keurmees-

ters leidt tot klachten van inzenders. En klachten brengen werk met zich mee voor vrijwilligers van de bond die toch al niet naar de pet hoeven te zoeken. Aangezien elke klacht het verdient uitgezocht te worden.

De Technische Commissie Tropen & Parkieten benut technische- en opfrisdagen om keurmeesters wegwijs te maken in de nieuwste ontwikkelingen en inzichten. Zodat alle neuzen dezelfde kant op staan, wat de keureenheid en daarmee de beoordeling van de vogel ten goede komt en waardoor het aantal klachten vermindert.

Van keurmeesters wordt verwacht dat zij minimaal één van beide Technische Dagen en één van de vier opfrisdagen bezoeken. Twee van de zes is te doen. Al was het maar om mensen van wie wij de vogels mogen beoordelen geen reden tot klagen te geven.

C.O.M.
NL

Mondial 2023 Napels

Het wereldkampioenschap voor zang- en siervogels van de COM wordt
gehouden in Napels in Italië op 20-21-22 januari 2023.

© Bestuur COM NL

Inschrijven

Ook deze editie organiseert COM NL het transport van wedstrijdvogels naar de show in Italië. COM heeft gekozen voor Napels in verband met de zuidelijke ligging waar de kans op een afgelasting ten gevolge van Vogelgriep minimaal is. De extra te rijden kilometers en de extra tolwegen maakt het vervoer duurder dan gewend, nog afgezien van de huidige inflatie en brandstofprijzen. COM NL tracht de kosten zo laag mogelijk te maken door met een bescheiden transportbus met drie chauffeurs/convoyeurs te rijden. Een extra convoyeur vliegt naar Napels. In totaal een forse besparing ten opzichte van de oude vervoersmethode met een relatief erg dure touringcar.

Om niet afhankelijk te zijn van een sponsoring achteraf van BEC, PS en NBvV werken we met een budget neutrale begroting. We gaan daarbij uit van 600 deelnemende vogels. Het inschrijfgeld wordt daarmee 29,50 euro (de helft gaat naar COM en de organisatie). Wanneer er meer dan 600 vogels aangemeld worden restitueren we na terugkomst de "winst". Dus: Hoe meer zielen, hoe meer vreugd!!! Bij minder aanmeldingen dan 500 vogels beraadt COM NL zich of vervoer financieel mogelijk is. Alle informatie, waaronder het COM vraagprogramma, is te vinden op de websites van www.com-vogels.nl

Veterinaire verplichtingen

Het is verplicht om een Eigenaars- en gezondheidsverklaring te hebben voor uw vogels. Dit formulier krijgt u na betaling toegestuurd en dient bij inbreng afgegeven te worden aan COM NL. In Apeldoorn, waar het verzameltransport georganiseerd wordt, komt een dierenarts van de NVWA om de vogels en de papieren te schouwen. Inzenders conformeren zich hiermee aan

de EU wet- en regelgeving. Alle duiven en grondvogels dienen gevaccineerd te zijn tegen N.C.D.

Vogels inleveren en vervoerskooien

De vogels vertrekken vanuit Duivensport Centrum Apeldoorn, Prinses Beatrixlaan 240 te Apeldoorn. De vogels moeten ingebracht worden in de volgende voorgescreven vervoerskooitjes:

1. COM kooitje klein (kanaries, exoten, enz)
2. COM kooitje middelgroot (agapornis, grasparkiet, neophema, enz)
3. COM kooi dubbelgroot (vanaf valkparkiet) (zie: www.com-vogels.nl)

De kooien zijn bij onze sponsors, maar ook elders verkrijgbaar).

Van alle vogels moet het ringnummer/volgnummer ingevuld zijn. De kromsnnavels worden daarop gecontroleerd in verband met de traces-eisen. Vergeet ook niet de eventuele CITES-papieren voor de vogels die dat behoeven en de N.C.D.-papieren voor de duiven in te leveren. Voor liefhebbers van grondvogels, zoals kwartels, is het erg lastig, zo niet onmogelijk, om vogels in te sturen. Neem voor vragen daarover con-

tact op met Klaas Snijder 0630741185.

Informatie/vragen/hulp

Hoofdconvoyeur Piet Heesakkers helpt u graag met uw vragen, verzoeken speciale voeding, advies kooien, enz. Tel: 0031648959508 of mail: pietheesakkers@live.nl

Programma

Laatste dag van inschrijving: 15 december

Vogels inleveren in Apeldoorn op 13 januari vóór 12.00 uur.

Keurdagen: 16 en 17 januari

Show open op 20, 21 en 22 januari

Aankomst NL: 24 januari

De convoyeurs Piet Heesakkers, Tonny Kersten-Noy, Martien Strijdvveen en Hans Voets staan garant voor een maximale verzorging; zij rekenen op veel vogels en hopen veel inzenders ook in Italië te begroeten in hun stand. Deelname is op eigen risico en COM NL en zijn medewerkers zijn in geen enkel opzicht aansprakelijk te stellen voor schade of verlies van vogels en/of goederen.

Rood intensief witvleugel,
© J.v.d.Maelen

Bondsmededelingen november 2022

VAN DE KEURMEESTERVERENIGING Tropische vogels en parkieten

B. van Dortmont uit Dussen is gestopt met tafelkeuringen .

D. Bijlsma uit Purmerend is gestopt als keurmeester.

H. van Kruijsdijk uit Waalre (oud keurmeester) is overleden.

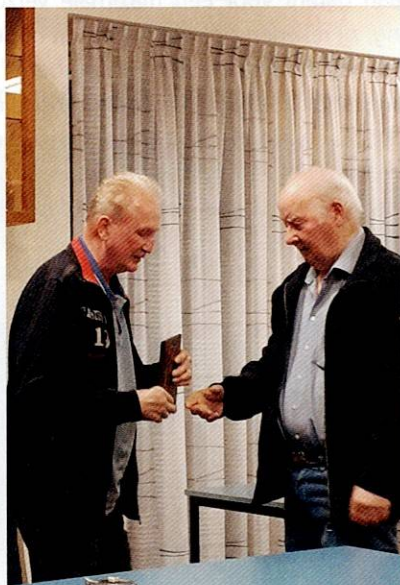
Zang

A.M.B.G. Fallaux uit Hengelo (ov) is overleden

A.M. Toet uit Den Haag is weer getreden als waterslager keurmeester

DISTRICT GRONINGEN

Bij de vogelvereniging Vogelvreugde te Bellingwolde (B25) werd Dhr. Siegerd de Roo gehuldigd vanwege zijn 60 jarig lidmaatschap.

DISTRICT NOORD-BRABANT WEST

Maandag 19 September is de heer P. Schellekens in huiselijke sfeer en lid van v.v. Vogellust

uit Waspik gehuldigd wegens zijn 50 jarig lidmaatschap van NBvV alsmede van Vogellust.

Van uit de vereniging ontving de heer P. Schellekens enkele geschenken waaronder een oorkonde Lid van Verdiensten en boeket bloemen, als deze dingen werden door het in bijzijn van enkel leden van het bestuur overhandigd en de speld werd hem opgespeld door voorzitter M.A. Paans.

Hierbij werd nog even stilgestaan van het rijke vogel leven van het kweken van Europese Cultuur Vogels, waarmee hij wel enkel prijzen in de wacht heeft gesleept.

Ook heeft hij ruim 12 jaar zich als Voorzitter van de vereniging nuttige gemaakt , was een trouw lid en be-

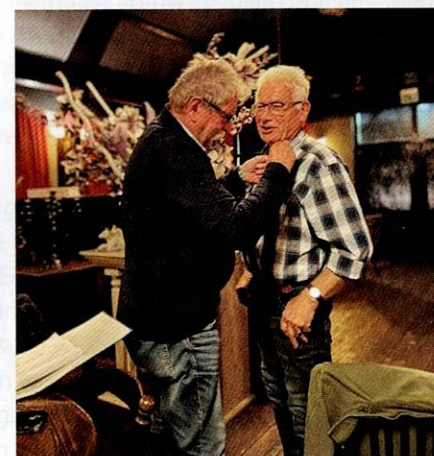
zocht altijd de leden vergaderingen, ook droeg hij zijn steentje bij de werkzaamheden tijdens een tentoonstelling.

Wij wensen Piet en zijn vrouw nog vele jaren in gezondheid toe, en ook nog met kweken van zijn vogels.

DISTRICT OVERIJSEL

Vogelvereniging Hof van Twente heeft tijdens de ledenvergadering G. Leunk gehuldigd omdat hij 50 jaar lid is van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Hij ontving de speld uit handen van Voorzitter F. Hietland. Namens bestuur en leden gefeliciteerd!

Jubilea

Jubilarissen 25 jaar

J.M. van Tilborgh, A. Dekkers, P. v.d. Berg en C.J. Groeneveld, afd. Zevenbergen 1 (Z18);
H. van Esdonk, Waalwijk 1 (W01).

Jubilarissen 40 jaar

P. Ooijen, afd. Zevenbergen 1 (Z18);
A. Hesselberth, J. Kuper en L. van Leeu-

wen, Waalwijk 1 (W01);
R.vd. Poppe en H. Reijers, afd. Harderwijk 1 (H66);
H. Mertens en H. Raeven, afd. Sittard (S20);
H. Lourens en J. Wensveen, afd. Lochem (L19);
B. van Zetten, afd. Ochten (O20).

Jubilarissen 50 jaar

P. Schellekens, afd. Waspik (W39);

T. Broekhuizen, afd. Wijhe (O24);
P. Schellekens, afd. Waspik (W39);
J. Corvers, W. Cuijpers en F. Swaen, afd. Sittard (S20);
G. Leunk, afd. Hof van Twente (D29).

Jubilarissen 60 jaar

S. de Roo, afd. Bellingwolde (B25).

Overledenen

J.C. Martha uit Moerdijk is oud bestuurslid en Erelid van V.V. "M.V.V.", afd. Moerdijk (M10).

C. van Stee, Kruiningen (Y04); F. van Zanten, Arnhem (341); J.P.A. Maree, Berkel en

Rodenrijs (Z25);
H.B.G. Hesselink, Denekamp (D11); J.C. M. v/d Borne, Hoog Mierde (R04); W. Jansen, Hapert (H71);
J. Klerkx, Zeeland (Z19); H. van het Hul, Elburg (E01); N. Leenman, Hardinxveld-Giesendam (H18);
M. Dielman, Wolphaartsdijk (G15); A.J.G.

Kienhuis, Klarenbeek (T08); B. Mulders, Grubbenvorst (H09); D. Arendsen, Epse (L19); J. Geelen, Weert (S43); K. Stoter, Vollehove (V17); A.A. Gerrits, Almelo (A15);
C. P. Bazen, Zuidland (S06).

Wij wensen alle nabestaanden veel sterkte bij het verwerken van hun verlies.

Gouden Ring Show Show Bague d'Or

3 & 4 december 2022

9 - 18 uur

Expo-Schiervelde - Roeselare

www.goudenring.be

verantw. uitgever: vzw Gouden Ring Show

INFO

Marc Laseure, Nonnenbossenstraat 30, B-8900 Ieper
Tel. 0032 57 21 87 58 – email: gouden.ring.show@outlook.be

ERELEDEN

L.M.G. Bertina, C. van Elven, H. de Geus, R. Grefhorst, J. Heesakkers, H.P.G.M. van Hout, J.A.M. Kerkhof, P.J.F. Klören, T.J. Koenen, C.G. Maandag, S. Munniksma, K. Snijder, Mr. H.J.M. Stienen, H.K. v.d. Wal, C.W. Westland, W. Zijlstra.

LEDEN VAN VERDIENSTE

J.J. Aelbrecht, J. v/d Beek, E.B.A. Berns, T. Bielerman, K. Bink, B. Bosch, H. Branje, A. Castermans, R. van Dijk, A. Gort, P. Hagenaars, K. Haisma, B.A.M. Horsting, A.J. Houtkooper, H.F.M. Jansen, J.M.C. van Kempen, G. Konderink, J. Kreijveld, C.H.M. van der Linden, C. van Lunteren, A. Mertens, A. van Mingeroot, A.P.F. van Niel, P. Ooijen, C. van Oosterhout, J. Perdon, R. Steenbakkens, H. Suichies, W.A. Tolman, P. v.d. Tuin, P. Ubachs, J. Wijnhoven, H. Wouwenaar, K. Zegelaar.

HOOFDBESTUUR

Voorzitter: Albert Zomer, tel. 0546-456146, E-mail: albertzomer1958@outlook.com
Secretaris a.i.: Raymond Berghouwer, tel. 06-11793194, E-mail: raymond@Berghouwer.com
Penningmeester: Dirk Verburg, tel. 0113-502676, E-mail: cn.vogel@zeelandnet.nl
2e voorzitter: Rick Oudenampsen, tel. 06-22101101, E-mail: info@oudenampsen.com
Bestuurslid: Sjaak van Bennekom, tel. 035-6562027, E-mail: jjvanbennekom@hetnet.nl

VERTROUWENSPERSOON

Jan Perdon, tel. 06-53256215, E-mail: pdteh@home.nl

SECRETARIAAT KEURMEESTERSVERENIGING

Hans de Boer, Kraatsweg 40, 6712 DC Ede, tel. 06-42812029, E-mail: secretariaatkmv@gmail.com

BONDSBUREAU

Bezoekadres: Aletta Jacobsstraat 4, 4623 ZB Bergen op Zoom.
 Postadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom.
 Telefoon: 0164-235007
 E-mail: info@nbvv.nl
 Internet: www.nbvv.nl
 Het bondsbureau is op werkdagen geopend van 8.30 tot 12.30.

Uitgebreide contactinformatie vindt u op onze website www.nbvv.nl

COLOFON**Colofon****UITGEVER**

'Onze Vogels' is het maandelijkse tijdschrift van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Een organisatie van vogelliefhebbers met ca. 23.000 leden. De NBvV is opgericht in 1933. De totale oplage van Onze Vogels bedraagt 24.000 exemplaren.

Het tijdschrift wordt toegezonden aan leden, verspreide leden en binnen- en buitenlandse abonnees. Men wordt lid van de NBvV door zich aan te sluiten bij een van de circa 500 plaatselijke verenigingen van de bond. Ook bestaat voor iemand die principieel geen lid wenst te worden van een afdeling/vereniging om verspreid lid worden van de NBvV. Een verspreid lidmaatschap kost € 40,- per jaar (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd).

ABONNEMENTSPRIJZEN

Nederland € 30,- (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd). België € 36,-, Priority-post naar alle andere landen € 94,-. Verspreid lid buitenland: bovenvermelde bedragen met € 10,00 verhogen. Het abonnementsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

ADRES

NBvV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom tel. 0164-235007, e-mail: info@nbvv.nl, website: www.nbvv.nl

Bankrekeningen: ABN AMRO bank, IBAN: NL55ABNA0468959262 (BIC: ABNANL2A) - ING bank: IBAN: NL96INGB0001148324 (BIC: INGB-NL2A) t.n.v. Ned. Bond van Vogelliefhebbers.

De NBvV staat ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda onder nummer 40280824.

REDACTIE

Hoofredactie: Henk Branje – te bereiken via E-mail: hbranje@icloud.com
 Redactieadres: Bonds bureau NBvV, t.a.v. redactie Onze Vogels, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom. Tel. 0164-235007 E-mail: info@nbvv.nl

ZAKELIJKE ADVERTENTIES

Tarieven en deadlines voor zakelijke advertenties zijn te verkrijgen via het bondsbureau te Bergen op Zoom.

VERANTWOORDELIJKHEID

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is niet verantwoordelijk voor de gepubliceerde advertenties en kent geen verplichting tot het opnemen van advertenties. De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de NBvV geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Overname van artikelen, illustraties, foto's of gedeelten daarvan is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan.

VORMGEVING: Ingrid Hubers**DRUK:** Muller Print & Sign - Amsterdam

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd in de tweede volle week van de volgende maand.

BEÏNDIGING LIDMAATSCHAP:

Afdelingsleden kunnen, indien gewenst, hun lidmaatschap beëindigen middels opzegging bij de vereniging waar zij lid zijn. Dit kan per kwartaal. Het lidmaatschap voor verspreide leden is per jaar opzegbaar. Verspreide leden kunnen hun jaarlidmaatschap telkenmale per 31 december opzeggen via het Bonds bureau.

Winterkoning

Troglodytes troglodytes

© Piet de Dreu

november

Ofschoon de naam anders doet vermoeden heeft het winterkoninkje eigenlijk niets met onze winter. Milde winters kan het vogeltje goed aan, maar het is niet bestand tegen een koude winter. Dan sterven de winterkoninkjes bij de bosjes...

Als vogelliefhebber kunnen we de vogeltjes in de winter een beetje helpen. Bijvoorbeeld door het ophangen van nestkastjes. Niet om in te broeden, maar om in te kunnen schuilen tegen wind en koude. Bijvoeren kan ook, maar dan het liefst op een beschutte plaats vlak bij de grond. Winterkoninkjes komen niet graag op onbeschermde en hoge voerplekken.

Het winterkoninkje heeft een dun, lang

snaveltje hetgeen duidt op een voeding van met name dierlijke kost zoals spinnen, hooiwagens, motten, duizendpoten, vliegen, insecteneieren en insectenlarven.

Nog geen 10 gram zwaar; een lengte van 9 tot 10 cm. Een lilliputter. Maar, een stem als een reus. Je houdt het niet voor mogelijk wat een zangtalent en zanggeweld. Dat er zo'n geweldige zang uit zo'n klein keeltje komt!

Het winterkoninkje houdt niet van opgeruimde tuinen. Het liefst woont hij in een tuin met veel kreupelhout, dichte struiken, brandnetels en wat rommelhoekjes.

In het voorjaar bouwt het mannetje verschillende nesten in de dichte ondergroei van bossen en tuinen. In het latijn heet het winterkoninkje 'troglodytes', holbewoner... Het

vogeltje bouwt inderdaad een bolvormig nest met een ingang aan de zijkant. Het popje gaat op inspectie en keurt de nesten al of niet goed. Het goedgekeurde nest wordt door de pop verder afgewerkt zodat ze er in kan gaan broeden. De nesten zijn groot, tot wel acht eitjes! De resterende nesten worden niet afgebroken, maar door het mannetje gebruikt als slaapnest en later door de jongen. Overigens zijn winterkoninkjes niet altijd monogaam; geschat wordt dat 50% van de mannetjes paart met twee, drie tot vier vrouwtjes....

© Henk Branje

ALWAYS IN
THE WINNING
FOOD!

Vogelvrienden Krimpen a/d IJssel

**Witte
Molen**

Wilt u meer weten over de
Witte Molen Expert-range,
neem gerust contact op.

info@wittemolen.com
www.wittemolen.com

EXPERT
BY & FOR BREEDERS

150+ PRESTATIEGERICHTE VOEDERS

voor vogels, knaagdieren & konijnen: evenwichtige & voedzame mengelingen,
gebruiksklare ei- & zachtvoeders, & mono-component producten.